

4th CLASS

SUNNY SERIES BOOKS (E.M.)

1. TELUGU	Page No. 2
2. HEP - 4	16
3. ENGLISH	22
4. MATHS	31
5. SCIENCE	45
6. SOCIAL	52

1. దేశభక్తి

- TBIII.** (1) దేశమును ప్రేమించాలి. (2) తిండి ఉంటే కండ ఉంటుంది.
 (3) పొరుగువానికి తోడుపడాలి. (4) దేశమంటే మనుషులు.
 (5) చెట్ట పట్టాలు పట్టుకొని దేశస్థులు నడవాలి. (6) గట్టిమేలు తలపెట్టాలి. **(WB)**
- IV.** (1) వట్టి (2) పాడిపంటలు (3) మనిషోయ్ (4) సొంతలాభం కొంత (5) మట్టి. **(WB)**
- V.** (1) ద్వేషించు (2) చెడు (3) కీడు (4) నష్టం.
- VI.** (1) ఇ (2) అ (3) అ.
- WBI.** (1) ప్రారంభించు (2) కష్టపడు (3) సాయపడు (4) దేశంలో ఉండేవారు
 (5) ఒకరిచేతులు ఒకరు పట్టుకొనుట (6) ఆపివేయు.

2. ఐకమత్యమే మహాబలం

- TB II.** (1) గోదావరి నదీతీరంలో బూరుగు చెట్టు ఉండేది.
 (2) బూరుగు చెట్టు మీద పక్షులు నివసించేవి. (3) నూకలకు ఆశపడకూడదని చిత్రగీవుడు చెప్పాడు.
 (4) గడ్డిపరకలు తాడుగా ఏర్పడి మదపుటేనుగును బంధిస్తున్నాయి.
 (5) చిత్రగీవుని మిత్రుడు హిరణ్యకుడు.
 (6) హిరణ్యకుడు పావురాలను బంధవిముక్తులను చేశాడు.
- III.** (1) గోదావరి (2) వలను (3) నూకలు (4) జనసంచారం (5) పండ్లు
 (6) ఘనకార్యమయినా (7) కిరాతుడు. **(WB)**
- IV.** (1) వికర్షణ (2) ఉదయం (3) ఎక్కు (4) నిరాశ (5) ఏడుస్తూ (6) బుద్ధి హీనుడు (7) సుఖాలు (8) తొందర (9) కిందికి (10) సంతోషం (11) కింద **(WB)** (12) లోపల **(WB)** (13) శత్రువు **(WB)** (14) దూరం. **(WB)**
- V.** 1. అయస్కాంతము, ఇనుమును ఆకర్షిస్తుంది.
 2. బజార్లో కనిపించిన మాటను చూచి అందులో డబ్బు ఉందని ఆశపడ్డాను.
 3. ధర్మరాజు చెప్పిన దానికి అతని తమ్ములు వంతపాడుతారు.
 4. టీచరు చెప్పిన మాటలు పెడచెవిని పెట్టడంచేత రవి పరీక్షల్లో తప్పాడు.

5. ఊరికి వెళ్ళిన నాన్న రావడం ఆలస్యమయ్యేసరికి అమ్మ ఎదురుచూస్తూ కూర్చున్నది.
6. సైనికులు కలసికట్టుగా యుద్ధం చేసి శత్రువులను జయించారు.
7. ఆలస్యమయితే రైలు అందదని నాన్న మమ్ములందరిని తొందరపెట్టాడు.
8. సర్కస్ లో తాడుమీద నడుస్తున్న అమ్మాయిని చూచి మేమంతా విస్తుపోయాము.
9. ఐకమత్యంతో ఎద్దులు సింహాన్ని ఎదిరించాయి.
10. ఈత రాకుండా చెరువులో దూకిన రాము, వేణు సహాయం చేయడంతో ప్రమాదం నుంచి బయటపడ్డాడు. (WB)

VI. 1. కిరాతుడు, 2. కపోతాలు, 3. చిత్రగ్రీవుడు, 4. ఐకమత్యం

WBI. (1)బోయవాడు (2) రాజు (3) పావురం (4) తిరగడం (5) అనుమానించు (6) ముసలివాడు (7) ముసలి పావురం (8) తీరు (9) దారి (10) గొప్పపని (11) ఆశ్చర్యపోవు (12) స్నేహితుడు (13) విడువబడినవారు (14) ఒకటిగా ఉండడం.

3. కృష్ణానది

- TB II. 1. సంవత్సరం పొడుగునా నీరుండే నదులను జీవనదులు అంటారు.
2. కృష్ణానది పడమటి కనుమలలోని మహాబలేశ్వరం వద్ద జన్మించింది.
3. శ్రీశైలం కర్నూలు జిల్లాలో ఉంది.
4. నాగార్జునుడు బౌద్ధమతానికి చెందిన గురువు.
5. ధరణి కోటను పూర్వం ధాన్యకటకం అని పిలిచేవారు.
6. విజయవాడలో ఆనకట్ట కట్టిన ఇంజనీరు సర్.ఆర్థర్ కాటన్.
7. మనదేశంలో గంగ, సింధు, బ్రహ్మపుత్ర, కృష్ణవేణి, గోదావరి మొదలైన నదులు ప్రవహిస్తున్నాయి. (WB)

III. (1) పడమటి (2) మల్లిఖార్జున స్వామి (3) గుంటూరు, నల్లగొండ (4) ధాన్యకటకం (5) విజయవాడ (6) హంసలదీవి (7) కృష్ణానది. (WB)

IV. (1) నిర్జీవం (2) దుఃఖం (3) విచారం (4) నిర్ణయించు (5) పాపం (6) అక్కడ.

- V. 1. పనికిరాని వస్తువులను వినియోగించి కరెంటు ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు.
2. రాకెట్టు రోదసీలోని కక్ష్యలోకి ప్రవేశించింది.
3. సచిన్ టెండూల్కర్ గొప్ప క్రికెటర్ గా ఖ్యాతి పొందాడు.

4. గాంధీ మహాత్ముని జన్మస్థలం గుజరాత్ లోని పోరుబందర్.

5. టెన్నిస్ లో విజయం సాధించినందుకు సానియా మీర్జాను అందరూ కీర్తించారు.

VI. (అ) 2 (ఆ) 4 (ఇ) 1 (ఈ) 5 (ఉ) 3.

VII. (1) ఆ (2) అ (3) ఆ (4) ఇ (5) ఇ. (WB)

WB I. (1) ఉపయోగించు (2) పుట్టింది (3) పవిత్రమైన ప్రాంతం (4) ఒడ్డు (5) గుడి (6) ప్రసిద్ధి (7) సమీపం (8) పుట్టినచోటు (9) కులుకులు (10) రెండు ప్రాంతాలు కలిసే చోటు (11) కొంగ (12) వంతెన.

4. ప్రయాణం

TB II. 1. రవిబాబు అమెరికాలో ఉంటున్నాడు.

2. రవిబాబు శుక్రవారం బయలుదేరుతాడు.

3. రవిబాబు హైదరాబాద్ నుండి విజయవాడ రైలులో వస్తాడు.

4. కనకదుర్గమ్మ వారధి విజయవాడలో ఉంది.

5. రవిబాబు ఆదివారం హైదరాబాదు వస్తాడు. (WB)

III. (1) రచ్చబండ (2) ఓడ (3) రెండు (4) సుబ్బరామయ్య (5) విజయవాడ (6) సూటుకేసులు. (WB)

IV. (1) విమానం (2) స్కూటర్ (3) కృష్ణానది (4) కనకదుర్గమ్మ వారధి (5) సైకిలు (6) బాబాయి. (WB)

V. (1) దగ్గర (2) అలస్యం (3) తక్కువ (4) ఎక్కు (5) చిన్న (6) ఇక్కడ (7) అనవసరం (WB) (8) క్రింద.

VI. (అ) 5 (ఆ) 1 (ఇ) 4 (ఈ) 2 (ఉ) 3.

VII. (1) ఆ (2) ఆ (3) ఇ (4) ఇ (5) ఆ. (WB)

WB I. (1) గ్రామంలో పదిమంది కూర్చోని మాట్లాడుకునే చోటు, (2) ఉపయోగిస్తే (3) పరికరం (4) వంతెన (5) ముందుగా కేటాయింపు చేసుకోవడం.

వ్యాకరణం

TB 1. ఊరుపేరు 2. మనిషిపేరు 3. వస్తువుపేరు 4. వస్తువుపేరు
5. నదిపేరు 6. కాయపేరు 7. జంతువు పేరు 8. పుస్తకంపేరు
9. పక్షిపేరు 10. జంతువు పేరు 11. కూరగాయ పేరు 12. వస్తువుపేరు

5. అక్షయం

- TB II.** 1. బ్రహ్మణుడు అరణ్యంలో తపస్సు చేశాడు.
 2. బ్రహ్మణునికి శివుడు పార్వతితో కలిసి ప్రత్యక్షమయ్యాడు.
 3. ఇంటికి వస్తున్న ఒక బ్రహ్మణునికి ఒక రైతు కనిపించాడు.
 4. బ్రహ్మణుడు భార్యను రెండు బూరెలు తెచ్చిపెట్టమని అడిగాడు.
 5. అక్షయం వదిలిపోయినందుకు దంపతులు సంతోషించారు.
- III.** (1) కుటుంబం (2) శివుని (3) రెండుసేర్లు (4) వడ్లమూట (5) బూరెలు
 (6) అడవి. **(WB)**
- IV.** (1) ధనికులు (2) సుఖం (3) ఖర్చుపెట్టు (4) చెడు (5) పరోక్షం (6) శాపం
 (7) విచారం (8) ఎక్కువ (9) క్షయం **(WB)** (10) క్రింద **(WB)**
 (11) పాతవి **(WB)** (12) చావు **(WB)**
- V.** 1. కుచేలునికి సంతానం అధికం కావడంతో కుటుంబం గడవడం కష్టంగా ఉండేది.
 2. రాముడు సీతాలక్ష్మణులతో అడవికి బయలుదేరాడు.
 3. అర్జునుని తపస్సుకు మెచ్చి ఈశ్వరుడు ప్రత్యక్షమయ్యాడు.
 4. మితిమీరి తినడం ఆరోగ్యానికి హానికరం.
 5. రావణునికి వరమిచ్చి శివుడు అంతర్ధానమయ్యాడు. **(WB)**
- VI.** (1) ఇ (2) ఆ (3) అ. **(WB)**
- VIII.** ఎ) 1. పెళ్ళాం 2. ఇల్లాలు 3. ఆలి
 బి) 1. విప్రుడు 2. బాపడు 3. ద్విజుడు.
- WB I.** (1) అడవి (2) కంటిముందు కనిపించుట (3) భార్య (4) నాశనం కాకుండా ఉండడం (5) అడవి (6) బ్రాహ్మణుడు (7) రైతు (8) వడ్లు కొలవడానికి ఉపయోగించే ఒక కొలత (9) తయారు (10) బ్రాహ్మణుడు (11) శక్తి (12) క్షమించండి (13) భార్యాభర్తలు (14) దాటుట (15) ప్రమాదం (16) బ్రాహ్మణుడు

వ్యాకరణం

- TB** 1. బ్రహ్మణుడు 2. ఊరు 3. దబ్బు 4. అడవి 5. శివుడు 6. పార్వతి
 7. పొలం 8. రైతు 9. బూరె 10. వడ్లు 11. మూట

6. సెలవు చీటి

- TB I.** 1. రామారావు 2. 4వ తరగతి 3. మునిసిపల్ ప్రాథమిక పాఠశాల
4. ఒంగోలు 5. 26.11.2009 6. తరగతి ఉపాధ్యాయుల వారికి 7. ఆర్యా! అని
8. తిరుపతి 9. కుటుంబ సభ్యులతో 10. వేంకటేశ్వర స్వామి 11. తిరుపతిలో
వివిధ ప్రదేశాలను 12. శ్రీకాళహస్తి 13. 27వ తేది 14. 29వ తేది 15. 30వ
తేది 16. మూడు రోజులు 17. 18 18. ఉత్తరం క్రింద కుడిప్రక్క
19. ఉత్తరంపైన కుడిప్రక్క

వ్యాకరణం

- WB2.** ఇందులో ఆయన అనేది సర్వనామం. అది నామవాచకమైన రామునికి బదులుగా
వాడబడింది గనుక అది సర్వనామం.

7. శతకపద్యాలు

- TB I.** 1. మేడిపండు పొట్టలో పురుగులుంటాయి.
2. పూజకన్నా బుద్ధి ప్రధానమైనది.
3. శత్రువు ఇంట్లో భోజనం చేయకూడదు.
4. మూర్ఖునితో చెలిమి మంచిది కాదు.
5. మట్టి కోసం కుమ్మరి గుంట తవ్వుతాడు.
6. బంగారం కుదువ బెట్టకూడదు. **(WB)**
- II.** (1) అధికలము (2) కొంగ (3) పిరికి (4) మనసు (5) సంగరము (6) వెచ్చము
(7) అన్నము
- III.** (1) అల్పులు (2) మిత్రుడు (3) విరసము (4) కుమతి (5) అప్రధానం **(WB)**
- IV.** 1. భారతదేశంలో ఒకప్పుడు దేనికీ కుదువ ఉండేదికాదు.
2. అమ్మ మేలిమి బంగారంతో నగలు చేయించకూడదని చెప్పింది.
3. డబ్బు కన్నా గుణం ప్రధానమని పెద్దలు అంటారు.
4. మంచి వారితో మాత్రమే చెలిమి చేయాలి.
- V.** (అ) 3 (ఆ) 4 (ఇ) 1 (ఈ) 5 (ఉ) 2.
- VI.** 1) ఇ 2) ఆ 3) సి 4) ఆ.

- WB I.** 1. అనుకూలం 2. గొప్పవారు 3. తక్కువ 4. లోపం 5. శ్రేష్ఠం 6. విడదీసి
7. మనస్సు 8. గర్వం 9. మనసు 10. ముఖ్యం 11. గట్టిది 12. స్వభావం
13. దారి 14. తినవద్దు 15. స్నేహం 16. ముడికట్టవద్దు 17. ఇతరుల సొమ్ము
18. మాట్లాడవద్దు 19. ఇతరులు 20. బాధపడగ 21. తాకట్టు 22. యుద్ధం
23. మంచివాడు 24. దుకాణం 25. ఖర్చు 26. మూర్ఖుడు 27. స్నేహం
28. ఇంపుగ 29. మట్టి 30. గోయి.

8. విజయదశమి

- TB II.** 1. ఆశ్చర్యము జ శుద్ధ దశమినాడు విజయదశమి పండుగ జరుపుతారు.
2. చాముండేశ్వరి శుభ నిశుంభులను, రక్తబీజుని సంహరించింది.
3. నంద కంసునితో “నీ ప్రాణాలు తీసే నీ శత్రువు నందుని ఇంట్లో పెరుగుతున్నాడు” అని చెప్పింది.
4. భ్రమరి అరుణుడనే రాక్షసుని సంహరించింది.
5. మైసూరు సంస్థానంలో దసరా ఉత్సవాలు వైభవంగా జరుగుతాయి.
6. బతుకమ్మ పండుగ తెలంగాణా జిల్లాలో జరుపుతారు.
- III.** (1) దసరా (2) మహాకాళి (3) నందుని (4) దంతాలతో (5) దుర్గుడు (6) దశమి (7) విజయదశమి **(WB)**
- IV.** (1) సాయంకాలం (2) దేవతలు (3) గిట్టిన (4) కిందికి (5) మిత్రుడు (6) ప్రత్యక్షం (7) విచారించు (8) పరాజయం (9) ముగించు (10) వెనుక
- V.** 1. పిల్లలు ఇంటి పనుల్లో తల్లిదండ్రులకు సహకరించాలి.
2. కర్ణుని కవచకుండలాలు తీసుకొని ఇంద్రుడు అంతర్ధానమయ్యాడు.
3. శివుడు అర్జునునికి పాశుపతమనే అస్త్రాన్ని ప్రసాదించాడు.
4. తిరుమలలో ప్రతిరోజూ దేవునిని ఊరేగింపు చేస్తారు.
5. ఒంపిక్స్లో పతకం సాధించాలని క్రీడాకారులు కలలు కంటారు.
6. పెద్దల ఆశీర్వాదం తీసుకుంటే పిల్లలు గొప్పవాళ్ళవుతారు.
7. మొన్న మా ఇంట్లో అక్క పుట్టిన రోజు పండుగ జరుపుకున్నాము. **(WB)**
8. విష్ణువు దుష్టులను చంపడం కోసం పది అవతారాలు ఎత్తాడు. **(WB)**

VI. (అ) 2 (ఆ) 5 (ఇ) 4 (ఈ) 1 (ఉ) 3

VII. 1) అ 2) ఇ 3) ఇ 4) అ

- IX. 1. మహిషాసురమర్ధిని మహిషిని సంహరించింది.
2. చాముండేశ్వరి నిశుంభుని సంహరించింది.
3. దుర్గ దుర్గుని సంహరించింది.
4. భ్రమరి అరుణుని సంహరించింది.

- X. ఎ) 1. దానవుడు 2. రక్కసుడు 3. అసురుడు
బి) 1. సంహరించు 2. వధించు 3. చంపివేయు

- WBI. 1. రోజులు 2. రాక్షసులు 3. సాయపడింది 4. రాక్షసుడు 5. నుదురు 6. చంపు
7. కనిపించకుండాపోవు 8. పళ్ళు 9. కూరలు 10. పండ్లు 11. రాక్షసుడు 12.
చంపు 13. ప్రయాణం 14. కిరీటం లాంటిది 15. కొత్త బట్టలు 16. దీవెన.

వ్యాకరణం

- TB. 1. ఆమె 2. అతనిని 3. దానిని 4. అది 5. వాటిని

9. నమ్మకం

- TB II. 1. రాముడు రావణుని సంహరించాడు.
2. రాముడు సముద్రంలో రాళ్ళు వేశాడు.
3. హనుమంతుడు సముద్రంలో రాళ్ళను రాముని పేరు జపిస్తూ వేశాడు.
4. రాముని వెంట సముద్రం దగ్గరకు హనుమంతుడు వెళ్ళాడు. (WB)
5. రాళ్ళను సముద్రంలో వేస్తూ హనుమంతుడు రాముని పేరు జపించాడు. (WB)
- III. (1) సముద్ర (2) శక్తిని (3) నమ్మకం (4) సఫలమవుతుంది (5) విఫలమవుతుంది
(6) విజయం
- IV. (1) అపనమ్మకం (2) పగలు (3) తేలు (4) నిజం (5) విఫలం (6) అపజయం
- V. 1. కురుక్షేత్రయుద్ధం పాండవుల యుద్ధంతో ముగిసింది.
2. శత్రువుల కదలికలను గూఢాచారులు గమనిస్తూ ఉంటారు.
3. దొంగలు దోచుకుంటారనే అనుమానంతో ఇంటికి తాళం వేస్తారు.
4. శాస్త్రజ్ఞులు ప్రయోగించిన రాకెట్ ప్రయోగం సఫలమయింది.

5. విజయ పరుగుపందెంలో బహుమతి సాధించడంలో విఫలమయింది.

6. రాయలు శత్రువులను ఓడించి విజయం సాధించాడు.

7. దమయంతి నలుని వరించింది. (WB)

VII. 1. కడలి 2. అంబుధి 3. ఉదధి.

WB I. 1. చంపు 2. కోతి 3. ఒడ్డు 4. సముద్రం 5. చూచు 6. సముద్రం 7. నమ్మకం
8. సముద్రం

వ్యాకరణం

TB 1. అతనిని 2. నువ్వు 3. నాకు 4. అది 5. అవి 6. నేను

10. జాతీయపతాకం

TB II. 1. జాతీయ పతాకంలో రంగులు సమాంతరంగా అడ్డంగా ఉంటాయి.

2. జాతీయపతాకంలో మధ్యలో ఉండే తెలుపు రంగులో అశోక చక్రం ఉంటుంది.

3. జాతీయ పతాకాన్ని రూపకల్పన చేసింది పింగళి వెంకయ్య.

4. ధర్మ చక్రం ధర్మానికి, అభివృద్ధికి గుర్తు.

5. జాతీయ పతాకంలో నాలుగు రంగులున్నాయి.

6. జాతీయ భావాన్ని, సమైక్యతను, భారతీయుల్లో నెలకొల్పడానికి జాతీయ చిహ్నాలను ఏర్పాటు చేశారు.

III. (1) భారతజాతికి (2) 24 (3) త్యాగానికి (4) స్వచ్ఛత (5) పాడిపంటలకి, సంపద (6) 3:2 (7) ఆంధ్రుడు (8) జెండావందనం (9) గాఢనీలం

IV. (1) నలుపు (2) నిలుపు (3) స్వార్థం (4) అధర్మం (5) వెడల్పు (6) అగౌరవం
(7) అపకీర్తి (8) అప్రతిష్ఠ (9) అనైక్యత.

V. ఎ) అ) 3 ఆ) 1 ఇ) 4 ఈ) 2 బి) అ) 2 ఆ) 4 ఇ) 1 ఈ) 3

WB I. 1. జెండా 2. రంగు 3. గుర్తు 4. గుర్తు 5. ఒకటిగా ఉండడం 6. ఉంచు
7. జంతువు 8. పూవు 9. చెట్టు 10. ఆట 11. ఆకారం తయారుచేయడం.

వ్యాకరణం

WB 2. 1. తెల్లని 2. నల్లని 3. మంచి 4. పెద్ద 5. అందమైన 6. గొప్ప

11. శ్రీరామచంద్రుడు

- TB II.** 1. ఆకాశంలో చంద్రుడు వన్నెల చిన్నెల వెన్నెల కురిపిస్తూ ఉన్నాడు.
 2. బాలుని చేతికి అద్దము ఇచ్చాడు.
 3. అద్దములో శశి ప్రతిబింబము కనిపించింది.
 4. మారాం చేసిన బాలుని పేరు శ్రీరాముడు.
 5. భూలోకంలో బాలకడు చంద్రుని చూశాడు. **(WB)**
 6. రాముడి చేతికి అద్దం ఇచ్చారు. **(WB)**
- III.** (1) గగన (2) సొమ్ములు (3) జాబిలి (4) ప్రతిబింబము **(WB)** (5) రామచంద్రుడు
- IV.** 1. అమరావతి శిల్పాలు కన్నుల విందు చేస్తాయి.
 2. మా తమ్ముడు మారంచేస్తే మా అమ్మ ఒక దెబ్బ కొట్టింది.
 3. బావిలో ప్రతిబింబం చూచి సింహం మరొక సింహమని భ్రమపడింది. **(WB)**
- VI.**
వె	చి	
వ	న్నె	లు
	లు	ల
1. వెన్నెల 2. వన్నెలు 3. చిన్నెలు
- WB I.** 1. పౌర్ణమి నాటి చంద్రుడు 2. రంగు 3. చేతులు 4. ఆకాశం 5. మంకుపట్టు పట్టు 6. వద్దు 7. అదే ఆకారం 8. కనిపించు 9. చంద్రుడు 10. సంతోషం 11. అన్నిలోకాలు 12. గారాబం అలవాటైన బాలుడు 13. పేరు 14. చంద్రుడు. **(WB)**
- IV.** (1) నవ్వు (2) చెడు (3) బయట **(WB)** (4) విచారించు **(WB)**

12. దుర్గాబాయి

- TB II.** 1. దుర్గాబాయి గాంధీ బోధనలకు ప్రభావితురాలై ఖాదీ బట్టలు ధరించింది.
 2. దుర్గాబాయికి క్రమశిక్షణ అంటే ప్రాణం.
 3. జాతీయ మహాసభలు జరిగే రోజుల్లో కాకినాడలో ఖాదీ వస్త్ర ప్రదర్శన ఏర్పాటు చేశారు.
 4. నెహ్రూ దుర్గాబాయితో “ నీలాంటి వాళ్ళే దేశానికి అవసరం. నీ విధి నిర్వాహణ నాకు నచ్చింది ” అన్నాడు.
 5. ఉప్పు సత్యాగ్రహం జరిగే రోజుల్లో మద్రాసులో ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించి దుర్గాబాయి అరెస్టు అయింది.

6. ఆంధ్ర మహిళా సభ హైదరాబాద్‌లో ఉంది.
7. దుర్గాబాయిని భారత ప్రభుత్వం పద్మభూషణ్‌తో గౌరవించింది.
8. దుర్గాబాయి రాజమహేంద్రవరంలో పుట్టింది. **(WB)**
9. దుర్గాబాయి తల్లి కృష్ణవేణమ్మ. తండ్రి రామారావు. **(WB)**

- III.** (1) గాంధీజీ (2) ఖద్దరుటోపీ (3) లోపలికి, బయటకీ (4) నిబంధనలు (5) ఆంధ్ర మహిళాసభ (6) చింతామణి దేశ్‌ముఖ్ (7) తెలుగు (8) మూడు **(WB)**
(9) యునెస్కో అవార్డు **(WB)**

- IV.** (1) గిట్టు (2) పారతంత్ర్యం (3) ముందు (4) బయటకు (5) అనారోగ్యం
(6) అసత్యం (7) అగౌరవం (8) స్వార్థం (9) అక్రమం **(WB)** (10) అమ్మ **(WB)**
(11) అనవసరం **(WB)** (12) దగ్గర **(WB)**

- V.** 1. మంచి మార్పులు తెచ్చుకున్నందుకు టీచర్ నన్ను ప్రశంసించింది.
2. తిరుపతిలో బ్రహ్మోత్సవాలకు ఇసుక వేస్తే రాలనంతమంది జనం వస్తారు.
3. ముఖ్యమంత్రి ఉపన్యాసానికి ప్రజలు చప్పట్లు కొట్టారు.
4. క్రమశిక్షణే గొప్పతనం కలిగిస్తుందని పెద్దలు అంటారు.
5. పెద్దలను గౌరవించడం మంచి పద్ధతి.
6. గాంధీజీ నాయకత్వంలో దేశం స్వాతంత్ర్యం పొందింది. **(WB)**
7. మా ఇంటి ప్రక్కనున్న వాళ్ళు జీవనోపాధి కోసం పొరుగువారుకు వలస పోయారు. **(WB)**
8. ప్రజాసేవకులు ఎన్నికలలో విజయం సాధిస్తారు. **(WB)**
9. తాతయ్య ఆరోగ్యం రోజు రోజుకు క్షీణించిపోతున్నది. **(WB)**

- VI.** 1. అ 2. ఆ 3. ఆ 4. ఆ 5. ఇ **(WB)**

- WB I.** 1. యుద్ధం 2. వీరుడు 3. తయారు చేసినవాడు 4. పొగడ్డ 5. స్త్రీ 6. చందా
7. మెచ్చుకొను 8. గుంపు 9. బ్రతుకు తెరువు 10. కష్టపడు 11. అజమాయిషీ
12. స్వార్థం లేకుండా ప్రజలకు సేవ చేసేవారు 13. తగ్గు

వ్యాకరణం

- TB** 1. స్వాతంత్ర్యం 2. ఖాదీ 3. బంగారం 4. జాతీయ 5. వస్త్ర
6. విధి 7. జైలు 8. పేద 9. నిస్వార్థ

13. తెలివి లేని విద్య

- TB II.** 1. యోగి హిమాలయాల్లో ఉండేవాడు.
 2. శిష్యులు అరణ్యంలో చనిపోయిన సింహాన్ని చూశారు.
 3. చెట్టు ఎక్కిన వాడు మొదటివాడు.
 4. సింహం బ్రతికిన వెంటనే పెద్దగా గాండ్రించింది. **(WB)**
- III.** (1) దివ్య శక్తులను (2) అడవి (3) ప్రాణాలను (4) మృత్యువు (5) అపకారం (6) బూడిద
- IV.** (1) దూరం (2) అనాసక్తి (3) వెనుకకు (4) సాధుజంతువు (5) చావు
 (6) ఉపకారం (7) లాభం (8) దిగు (9) పుణ్యం (10) విఫలం (11) చిన్న
 (12) అమృతం **(WB)** (13) నిర్జీవులు **(WB)**
- V.** 1. నాన్న ఆఫీసుకు బయలుదేరాడు.
 2. పాప ఆకలితో పాలకోసం తహతహలాడింది.
 3. అన్నయ్య కృషి సఫలమయి పరీక్షల్లో మొదటి ర్యాంకు వచ్చింది.
 4. బంధువులు వివాహానికి వచ్చి విందును ఆరగించారు.
 5. బాగా చదివినా పరీక్షలు రాయక పోవడంతో వేణు ప్రయత్నమంతా బూడిదలో పోసిన పన్నీరు అయింది.
 6. ఉద్యోగం రాలేదని అన్నయ్య బాధపడ్డాడు. **(WB)**
- VI.** అ. 3 ఆ. 4 ఇ. 1 ఈ. 5 ఉ. 2
- VII.** 1. ఆ 2. ఇ 3. అ
- WB I.** 1. చూచి 2. విద్య నేర్చుకోవాలనే కోరిక 3. నెత్తురు 4. చనిపోయిన శరీరం
 5. శక్తి 6. దారి 7. కాజేయు 8. కీడు 9. మరణం 10. తిన్నది 11. వెళ్ళు
 12. అడవి 13. తపన 14. బ్రతికి ఉన్నవారు.

వ్యాకరణం

2. 1. వ్రాశాను 2. ఆగింది 3. ప్రవహిస్తున్నది 4. ఉదయిస్తున్నాడు 5. ఉన్నాయి

14. రెడ్ క్రాస్

- TB II.** 1. లావర్డి నగరంలో యుద్ధం జరుగుతున్నది.
 2. రెడ్ క్రాస్ సంస్థ తెల్లని గుడ్డపై ఎర్రని శిలువ గుర్తుతో ఉంటుంది.

3. రెడ్ క్రాస్ సంస్థ ఏర్పాటు చేసిన తొలిరోజుల్లో యుద్ధాల్లో గాయపడిన సైనికులకు సేవలు చేసేది.

4. ప్రాథమిక ఆరోగ్యకేంద్రాలను రెడ్ క్రాస్ సంస్థ నిర్వహిస్తుంది.

5. సైనికులను చూచి హెన్రీ డ్యూనంట్ హృదయం ధ్రువించింది. (WB)

III. (1) వైద్య సదుపాయం (2) అంతర్జాతీయ సమావేశం (3) మూడు (4) ప్రథమ (5) మాధవ (6) రక్త (7) 1864 (WB)

IV. 1. 1859 2. లావర్డి 3. రెడ్ క్రాస్ 4. నర్సులు

V. (1) అధర్మం (2) ఇక్కడ (3) నల్లని (4) అప్రధానం (5) మలి (6) అనవసరం (7) జన్మించు (WB) (8) అనారోగ్యం (WB)

VI. 1. ఆ 2. ఇ 3. అ 4. ఆ

WB I. 1. వ్యూహాలుపన్ని 2. యుద్ధం 3. బాధ 4. కరిగిపోయింది 5. చావు 6. యుద్ధం 7. విన్నపం 8. ఆకర్షించు 9. నెలకొల్పు 10. అంగీకారం 11. పేరుపెట్టుట 12. తేడా 13. దేవుడు 14. యుద్ధం

WBVII. (1) కదనం (2) సంగ్రామం (3) సమరం

వ్యాకరణం

TB 1. జరుగుతున్నది 2. చనిపోయారు 3. ధ్రువించింది 4. ముగిసింది 5. స్థాపించాడు 6. తెలియజేశాయి 7. వెళ్ళేది 8. రక్షిస్తుంది 9. నిర్వహిస్తుంది.

15. మర్యాద రామన్న తీర్పు

TB II. 1. మదనపురంలో రామయ్య, భీమయ్య అనేవారు ఉండేవారు.
2. అప్పుతీర్చడానికి భీమయ్య నెలరోజుల గడువుపెట్టాడు.
3. భీమయ్య రామయ్య శరీరం నుండి మాంసం కోసి తీసుకోవడానికి కత్తిని తీశాడు.
4. రామయ్య శరీరం నుండి ఎక్కువ, తక్కువ కాకుండా మాంసం తీసుకోవడానికి భీమయ్య త్రాసును తెచ్చుకున్నాడు.
5. రక్తం సంగతి ఋణ పత్రంలో లేదని న్యాయాధిపతి చెప్పాడు.
6. దుర్మార్గపు షరతుతో అప్పు పత్రం వ్రాయించుకోవడం, సాటి మనిషి మాంసం కావాలని పట్టుబట్టడం అన్యాయమని న్యాయాధికారి అన్నాడు.

7. మర్యాద రామన్న సమయస్ఫూర్తిని, తీర్పుని ప్రజలంతా మెచ్చుకున్నారు.

III. (1) వడ్డీ (2) స్నేహితుడొకరికి (3) కుతంత్రాన్ని (4) మర్యాదరామన్న
(5) పత్రంలోని షరతు (6) కృతజ్ఞతా (7) అప్పుపత్రం(WB)

IV. (1) సజ్జనుడు (2) భీమయ్య (3) రెండుసేర్లు (4) న్యాయస్థానానికి (5) భీమయ్య (WB)

V. (1) అపూర్వం (2) దుర్లభుడు (3) అగౌరవం (4) సన్మార్గుడు (5) అల్పం
(6) నిరాదరణ (7) అనవసరం (8) అయిష్టం (9) బయటకు (10) అన్యాయం
(11) చెడు (12) ఎత్తుకొని (13) కృతజ్ఞత (14) అమర్యాద (15) వెనుక(WB)
(16) ఏడుస్తూ (WB) (17) తక్కువ (WB) (18) అజాగ్రత్త (WB)

VI. 1. ఆ 2. ఇ 3. అ 4. ఆ 5. ఇ(WB)

WB I. 1. మంచివాడు 2. నిబంధన 3. ఒక కొలత 4. ఇష్టం 5. డబ్బు 6. మోసం
7. చేసిన మేలు మరువక 8. అప్పు 9. తెలియజేయు 10. సమయానికి తగినట్లు
ఆలోచన చేయడం.

వ్యాకరణం

TB. 1. గౌరవించేవారు 2. వచ్చింది 3. అడిగాడు 4. ఇస్తాను 5. తీరుస్తా
6. తీసుకొంటాను 7. అన్నాడు 8. విన్నవించారు 9. పోగయ్యారు 10. గ్రహించారు
11. తీశాడు 12. నమస్కరించాడు.

16. సుభాషితాలు

TB I. 1. సాధుసంగము సకలార్థసాదకమైనది.
2. మంచి రసాలతో కూడిన పండ్లు గల చెట్లు గొప్పవి.
3. నిపుణమతులు నిశ్చితార్థము వదలరు.
4. అఘము వలన మరల్చేవాడు మిత్రుడు.
5. ఆపదలు వచ్చినపుడు మిత్రుడు వదిలిపెట్టడు. (WB)

II. (1) నింగి (2) కాకోల విషము (3) బుధులు

III. (1) అపకీర్తి (2) క్రూరుడు (3) అసహజం (4) అమృతం (5) నిర్ణయ (6)
అసత్యం (7) అగౌరవం (WB) (8) శత్రువు (WB)

- IV.** 1. బుద్ధి జడిమగలవానికి మంచి మార్కులు రావు.
2. వానలు కురిపించడం మేఘానికి సహజ లక్షణం.
3. రామయ్య కుటుంబం లేవడి కారణంతో పస్తులుంటున్నారు.

- V.** 1. ఇ 2. ఆ 3. అ

- WB I.** 1. నిజం 2. మంచిమాట 3. కలిగించును 4.బుద్ధిమాంద్యం 5. పోగొట్టుతుంది
6. పాపం 7. తగ్గిస్తుంది 8. వెల్లడిచేస్తుంది 9. మనస్సు 10. ప్రకాశం (11)
మంచివారితో స్నేహం (12) అన్ని విధాలైన (13) ప్రయోజనాలను (14) కలిగించేది
(15) చెట్లు (16) పండ్లు (17) బరువు చేత (18) గొప్పవి అవుతాయి (19)
ఆకాశం (20) నీరు (21) పండితులు (22) గర్వం కలవారు (23) లోకం (24)
ఉపకారం చేసేవారు (25) పాపం (26) మంచి పనులతో కూడినవాడు (27)
రహస్యం (28) ఆపదలో ఉన్నవాడు (29) దారిద్ర్యం (30) తృప్తి పడ్డాడా ?
(31) దేవతలు (32) సముద్రం (33) భయపడ్డాడా? (34) భయకరం (35)
కోలమనే పేరుగల విషం (36) విడిచిపెట్టారా ? (37) పుట్టు (38) నిర్ణయించుకున్న
ప్రయోజనం (39) నేర్పురులు.

2. सरल शब्द (SIMPLE WORDS)

I. स्वरों से शब्द (Words with Vowels)

ख, व, औ, ऋ, ल्लू, क्का

II. व्यंजनों से शब्द (Words with consonants)

हा, छु, ट, र, प्पा, छ, बू

क्क, दी, फ, ध, थ, स, त्ता

ल, व, थौ, ट, प, नि, त्रि

3. बारहखडी

I. जोड़िए ।

1. d, 2. a, 3. e, 4. c, 5. b

II. बारहखडी के मात्राएँ लिखो ।

। ि ि ु ू ृ े ै ो ौ . :

III. नीचे अक्षरो को बारहखडी लिखिए ।

1. ल ला लि ली लु लू लृ ले लै लो लौ लं लः
2. क का कि की कु कू कृ के कै को कौ कं कः
3. भ भा भि भी भु भू भृ भे भै भो भौ भं भः
4. य या यि यी यु यू यृ ये यै यो यौ यं यः
5. छ छा छि छी छु छू छृ छे छै छो छौ छं छः

IV. निम्न शब्दो को हिन्दी में अर्थ लिखिए ।

1. कछुआ 2. इमारत 3. शहनाई 4. दवात 5. चरखा 6. ठप्पाँ

V. निम्न शब्दो को बारहखडी के क्रम मे लिखिए ।

3. पिटक 4. बीछू 5. फुफुद 6. गृह 7. बेलन 8. नैया 9. पौथा 10. भौरा
11. कंठ 12. छः 13. चाँद

5. संयुक्ताक्षर (Syllables)

6. द्वित्वाक्षर 7. व्याकरण (Grammar)

- I. निम्न शब्दों को अर्थ अंग्रेजी में लिखिए ।
1. Brother 2. Parrot 3. Malechild 4. Mother 5. Bone 6. Sandals
- II. निम्न शब्दों को अर्थ हिन्दी में लिखिए ।
1. कुम्हार 2. व्याघ्र 3. मगरमच्छ 4. मट्ठा 5. जिहवा 6. प्यरा
- III. कुछ संज्ञाएँ लिखिए ।
कुर्सी, माता, पुस्तक, नही, थैली, हैदराबाद
- IV. त्म, ल्ल, व्य, च्छ, न्त अक्षरों से द्वित्वाक्षर और संयुक्ताक्षर शब्द लिखिए ।
1. परमात्मा 2. बिल्ली 3. भय्या 4. मगरमच्छ 5. शान्त
- V. कुछ सर्वनाम लिखो ।
मैं, तू, आप, वह, यह
- VI. निम्न शब्दों में नामवाचक और सर्वनाम बताइए ।
1. सर्वनाम 2. संज्ञा 3. संज्ञा 4. सर्वनाम 5. सर्वनाम 6. संज्ञा

8. सर्वनाम - I (Pronouns)

निम्नों को हिन्दी में अनुवाद कीजिए ।

1. कक्षा 2. मैं राम हूँ । 3. मैं पाठशाला को जाता हूँ । 4. हमेशा

निम्नों को अंग्रेजी में अनुवाद कीजिए ।

We are pupils, friends, boys, We are brothers

निम्नों को अंग्रेजी में अनुवाद कीजिए ।

Letter, You are a clever girl, Ysou are playing, boy

निम्नों को अनुवाद कीजिए ।

तुम बहने हो । house hold work केला You are singsing a song

निम्नों को हिन्दी में अनुवाद कीजिए ।

अध्यापिका, आप व्यापारी हैं । आप गायक हैं ।, गरीब

- I. निम्न शब्दों को अर्थ अंग्रेजी में लिखिए ।
1. respect 2. soldiers 3. dasncing 4. poor 5. lesson 6. letter

II. निम्न शब्दों को अर्थ हिन्दी में लिखिए ।

1. चलाक 2. लिखना 3. सच 4. भाई - थथभाई 5. दोस्त 6. धनवार

III. सर्वनाम शब्दों से रिक्त स्थान भरिए ।

1. तुम 2. मैं 3. हम 4. आप

IV. अंग्रेजी में अनुवाद कीजिए ।

1. You are a teacher 2. You are playing 3. You are Kamala 4. We are dancing

V. शुद्ध कर के वाक्य फिर से लिखिए ।

1. तू बच्चा है। 2. मैं लडका हूँ। 3. हम भाई - भाई है। 4. आप किसान है।

सर्वनाम - II

निम्नों को अनुवाद कीजिए ।

running, यह घास खाती है, गेंद, It is a cow

निम्नों को हिन्दी में अनुवाद कीजिए ।

ये गाये हैं । ये पाठ सुनते हैं । लडकियाँ, ये अंगूर हैं ।

निम्नों को अंग्रेजी में अनुवाद कीजिए ।

washerman, It is on the branch, Potter, That toy is mine.

निम्नों को अनुवाद कीजिए ।

weaver, वे फूल टोकरी में हैं, चिडियाँ, Those ducks are white.

I. हिन्दी में अर्थ लिखिए ।

1. घास 2. गेंद 3. अंगूर 4. टोकरी 5. खिलौना 6. गाय

II. अंग्रेजी में अर्थ लिखिए ।

1. toy 2. owl 3. students 4. washerman 5. listening 6. weave

III. हिन्दी में अनुवाद कीजिए ।

1. वे पेड पर हैं । 2. ये सोती हैं । 3. यह गेंद मेरा है। 4. वह कुम्हार है

IV. रिक्त स्थान भरिए ।

1. है 2. हैं 3. है 4. हैं

V. सही वाक्य को '✓' चिह्न से, गलत वाक्य को 'X' चिह्न से पहचानो ।

1. X 2. ✓ 3. X 4. X 5. X

9. हमारा कुटुम्ब (Our Family)

I. समाधान दीजिए ।

- 1.ज. घर में पिताजी, माताजी, नानाजी, नानीजी, दो बहनें, एक भाई और मैं रहते हैं ।
- 2.ज. पिताजी शाम के समय नानाजी के साथ बगीचे में बैठ कर हमको चुटकलें या कहानियाँ सुनाते हैं ।
- 3.ज. घर में पाँच कमरे हैं ।
- 4.ज. घर के सामने सुन्दर बगीचा है ।
- 5.ज. माँ का प्रेम सच्चा प्रेम है ।

II. पूरण कीजिए ।

1. रंग, बिरंगे
2. बड़ा, सुन्दर
3. प्यारा
4. अध्यापक
5. पढी, लिखी

10. 'का, के, की' का प्रयोग

हिन्दी में अनुवाद कीजिए ।

कलम, ये राज की जूते हैं ।, उस का नाम सीता है। पस

11. संबंध सूचक (Prepositions)

निम्नों को अंग्रेजी में अनुवाद कीजिए ।

Ravi has a ball, Those sweets are for me, Before, Infront of, buy

12. समय, ऋतूँ, वार (Time, Seasons, Days)

I. समाधान दीजिए ।

- 1.ज. दशाब्दी का अर्थ दस साल और शताब्दी का अर्थ सौ साल है ।
- 2.ज. ऋतूँ छः प्रकार के हैं ।
- 3.ज. वार सात हैं। वे रविवार, सोमवार, मंगलवार, बुधवार, गुरुवार, शुक्रवार, शनिवार

II. पूरण कीजिए । (का, के, की, केलिए, के पास, पर)

1. की
2. के पास
3. के सामने
4. के
5. की

III. नीचे पढ़ी से चार वाक्य लिखिए ।

1. घर के सामने पेड़ है।
2. माँ मिठाई खरीदने के लिए जाती है ।
3. वह राम की कलम है।
4. रवि के पास गेंद है ।

IV. जोड़िए ।

1. दोपहर	Thursday
2. शरद	Fortnight
3. गुरुवार	Afternoon
4. हेमंत	Autumn
5. पक्ष	winter

13. प्रश्नार्थक वाक्य (Question Forms)

I. समाधान दीजिए ।

- 1.ज. वह मेरे दादा का चश्मा है ।
- 2.ज. ये किताबे हैं ।
- 3.ज. मैं घर में हूँ ।

II. प्रश्नवाचक वाक्य लिखिए ।

- 1.प्र. ये कौन हैं ?
- 2.प्र. वह किसका घर है ?
- 3.प्र. साल में कितने महीने हैं ?
- 4.प्र. डाल पर कितने कौए हैं ?
- 5.प्र. मंदिर कहाँ है ?

III. नीचे पट्टी से चार वाक्य लिखिए ।

1. साल में कितने महीने हैं ?
2. वह गाय हैं ।
3. तुम्हारा भाई कहाँ है ?
4. क्या यह शेर है ?
5. तुम बाजार क्यों जाते हो ?

IV. हिन्दी में अर्थ लिखिए ।

1. क्यों
2. शेर
3. कितने
4. मंदिर
5. बारह
6. कहाँ

V. अंग्रेजी में अर्थ लिखिए ।

1. Toys 2. who 3. why 4. friend 5. hour 6. when

14. प्यारा भारत देश (I Love India)

I. शब्दार्थ लिखिए ।

1. old 2. East 3. West 4. South 5. North
6. different 7. Great leaders 8. holy 9. diversity 10. unity

II. समाधान दीजिए ।

1. ज. भारत प्यारा देश है ।
2. ज. भारत देश में गंगा, यमुना, गोदावरी, नर्मदा आदि पवित्र नदियाँ हैं ।
3. ज. भारत में पंजाबी, कन्नड, तेलुगु, मराठी, हिन्दी आदि प्रमुख भाषाएँ हैं ।
4. ज. भारत में हिन्दु, मुसलमान, सिक्ख आदि धर्मवाले रहते हैं ।
5. ज. भारत की संस्कृति में प्रेम, त्याग, एकता जैसे विलक्षण गुण हैं।

III. पूरण कीजिए ।

1. दिल्ली 2. अनेकता में एकता 3. राजभाषा 4. विशाल 5. भाषाएँ

SUNNY ENGLISH - 4 (TB & WB)

1. JACK, THE HONEST BOY

- ★ 1. the ruler of an empire 2. next 3. especially one that is smaller than a tree or bush. 4. an act of supplying water to plants 5. checking / observation 6. gavesupport 7. afraid / frightend 8. blod; brave 9. the quality of being honest
- ★ 1. ordinary 2. tree 3. careless 4. ending 5. old 6. discouraged 7. timid 8. dishonesty.
- I. 1. successor 2. special 3. empty pot 4. honest 5. one year
- II. 1. False 2. True 3. True 4. False 5. False
- III. 1. d 2. c 3. b 4. e 5. a
- IV. 1. s p e 2. c o r a g 3. d m i r 4. p e r 5. o n e 6. o u r
7. c c e s 8. r e f u 9. c i d 10. o f h
- VIII. 1. bough 2. tail 3. two 4. right 5. hear 6. know 7. throne 8. Principal

GRAMMAR BASED EXERCISES

- I. 1. a 2. an 3. an 4. a 5. a 6. the 7. the 8. The 9. An 10. a
- II. a, the, a, an a, the, a, the , the, The, a, the ,The

RHYME

SIZE - WISE

- ★ 1. to smile broadly 2. all that needs to be said about it, the general result or effect of it.
- ★ 1. short 2. big 3. unmarried 4. unuse 5. short
- IV. 1. False 2. True 3. True 4. False

2. THE OLD WITCH

- ★ 1. strong minded 2. listened / accepted to do what you are told 3. a woman who is believed to have magic powers 4. wonderful 5. bad 6. works / activity 7. a person who cuts up and sell meat in shop. 8. frightened 9. look stealthy.

- ★ 1. dis obeyed 2. younger 3. discontinued 4. improper 5. un changed
- I. z1. will ful 2. obeyed 3. marvellous 4. wicked 5. a block of word
- II. 1. False 2. True 3. False 4. False 5. True
- III. 1. b 2. a 3. d 4. e 5. c
- IV. 1. nder 2. rvel 3. icke 4. ghte 5. mbli
6. utch 7. ntin 8. eatu 9. ange 10. emmb

V.

B	P	R	S	T	Q	V	F	S	U	J	L
A	U	B	C	D	F	F	E	F	G	H	E
I	J	D	K	L	M	L	N	O	P	Q	A
R	S	T	U	V	W	X	O	Y	Z	A	F
B	C	T	D	E	P	O	D	W	F	G	H
I	J	H	E	K	L	M	M	O	E	P	Q
R	S	O	T	M	U	V	W	X	Y	R	Z
A	B	R	A	N	C	H	E	S	C	D	S
E	F	N	G	H	I	J	K	L	M	N	O
P	Q	S	R	S	T	U	R	O	O	T	S
V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G

GRAMMAR BASED EXERCISES

- T.B.I.** 1. over 2. in 3. under 4. behind 5. on
- II. 1. beside 2. beside 3. behind 4. beside 5. on
6. beside 7. beside 8. above 9. between 10. under

RHYME

THE EAST IN GOLD

- I. 1. at times 2. cock - a- doodle doo 3. thousand birds 4. green world 5. morning
- II. 1. day 2. din 3. gold
- W.B.** 1. Person who notes the time 2. refers to a winged messenger from god
3. to throw in all directions, to disperse, to spread out here and there 4. to waken; to strip up 5. full of fun; Joyful 6. a continuous loud noise, racket.

3. THE ROYAL BED

- I. 1. feeling of pride 2. a large area of land 3. to risk money on a race
4. a thing that you are given because you have done something good.
5. a long thin piece of rope or lather, attached to a handle 6. disappeared
7. doctor 8. seeming to notice things / sharp and able to make a hole in something 9. a chinese method of treating pain and illness
- II. 1. lose 2. encourage 3. absent 4. loser 5. appear 6. defeat
- I. 1. clever chap 2. ego 3. royal barber 4. King's bed 5. Acupuncture
- II. 1. False 2. False 3. True 4. True 5. False
- III. 1. c 2. e 3. d 4. b 5. a
- IV. 1. transformed 2. travelled 3. sichuan 4. Fangleeji 5. Acupuncture
6. treatment **WB** 7. suffering **WB** 8. vanished **WB** 9. physician 10. barber **WB**

GRAMMAR BASED EXERCISES

- T.B.I.** 1. did she ? 2. is n't it ? 3. doesn't he ? 4. aren't you ? 5. do you ?
6. has he ? 7. won't he ? 8. had they ? 9. can't she ? 10. didn't we ?
- II. 1. j 2. h 3. g 4. f 5. e 6. a 7. b 8. c 9. d 10. i

4. THE SHEPHERD BOY

- I. 1. hillside 2. wolf, wolf 3. fun 4. admonished 5. folly 6. needed
7. ignored 8. running
- II. 1. True 2. True 3. False 4. False 5. True
- III. 1. b 2. c 3. d 4. e 5. a
- IV. 1. ee 2. ea 3. ea 4. ea 5. ee 6. ea 7. ea 8. ea 9. ea 10. ee
- V. Picture Story.

Once there were two Rams. They happened to come on a narrow bridge. Both reached to the middle of the bridge. Each asked other to go back but they did not accept of going back. They started fighting to prove their strength. After a few minutes both fell into water.

GRAMMAR BASED EXERCISES

T.B. I. 1. flock 2. bouquet 3. bunch 4. committee 5. army

II. 2. Fleet 3. grove 4. Bunch 5. Flock

W.B. I. 1. a man who looks after the sheep 2. behaving badly; not willing to obey 3. allotted 4. eating grass 5. cried 6. to breath in a noisy way 7. to make a low sound in the throat, usually as a sign of anger. 8. group of sheep 9. scolded

II. 1. free, idle 2. whisper 3. calm, pleased 4. unreal 5. hopeless 6. notice, consider 7. rejoice.

RHYME

Don't Be Afraid of the Dark

I. 1. False 2. True 3. True 4. True 5. True

II. 1. done 2. ever 3. near 4. peace

I. 1. frightened 2. period of relaxing 3. cruel. severe and unkind 4. a problem, worry 5. stop.

II. 1. peace 2. friends 3. harsh 4. dark 5. day 6. cease

5. THE MAGIC POT

I. 1. night 2. oldman 3. cock 4. black 5. small hotel 6. sleep 7. a big pot

II. 1. False 2. False 3. True 4. True 5. True

III. 1. e 2. a 3. d 4. b 5. c

IV. 1. ll 2. na 3. ss 4. tc 5. sh 6. al 7. ee 8. te 9. nd 10. am

V. Once there lived two cranes on a branch of tree, on the bank of a lake. There a tortoise was living. They became good friends. Every day the tortoise comes and speaks to the cranes. One day the tortoise was very sad. The cranes asked for its sadness. The tortoise told the lake was getting dried. The cranes pasified their friend, saying that there was big pool the other end a here the water is clean. But the tortoise send. I cannot go there. So, the cranes planned that they hold a stick on the either side and asked the tortoise to catch the stick with it's mouth. They

went for some distance then tortoise asked how big the pool was! The very next minute it was on the road and died. His friends felt very sad.

GRAMMAR BASED EXERCISES

- T.B. I.** 1. has been working 2. have been sleeping
3. has been crying 4. have been swimming
5. has been singing 6. have been living **W.B.**
7. has been raining **W.B.** 8. has been standing **W.B.**
9. has been looking **W.B.** 10. have been waiting **W.B.**
- II.** 1. Since 2. for 3. Since 4. Since 5. for 6. for **W.B.** 7. Since **W.B.**
8. for **W.B.** 9. for **W.B.** 10. for **W.B.**
- W.B. I.** 1. surprise 2. a person who manages an organization 3. trust 4. move your hands over a surface 5. the main meal of a day.
- II.** 1. down stairs 2. servant 3. unlocked 4. down 5. top.

6. THE STAG AND HIS ANTLERS

- I.** 1. beautiful 2. dense 3. nimble 4. hunters 5. antlers 6. pool **W.B.** 7. death **W.B.**
- II.** 1. False 2. False 3. True 4. True 5. True
- III.** 1. b 2. c 3. a 4. e 5. d
- IV.** 1. raught 2. dmiratio 3. eautifu 4. ntlar 5. imbl
6. unter 7. par 8. parisappointe 9. gl 10. oll
- V.** 6. I am ok now.

GRAMMAR BASED EXERCISES

- II.** 2. She was working as teacher when I met her.
3. I was twenty five when I got married.
4. She broke into tears when the teacher scolded
5. They were reading when the power went off.
- W.B. I.** 1. swallowing liquid 2. feeling of respect and liking for something
3. slim 4. one of the two horns that grow on the head of male deer
5. coming close / coming towards 6. able to move quickly and easily
7. thick / close 8. leave / frugal 9. mistake / foolishness.

- II. 1. poor 2. unclear 3. ugly 4. slow 5. small 6. wisdom

RHYME

Kindness to Animals

- ★ 1. lair 2. day 3. sky 4. wing 5. wrong 6. live

W.B. I. 1. smooth / calm and kind 2. used to show that you are surprised 3. shy and nervous; not brave 4. go up 5. to move lightly and quickly.

- II.** 1. endanger; destroy 2. relief 3. open 4. low 5. dull / dark 6. brave.

7. THE MILK MAN'S COW

- I. 1. bad 2. police man 3. grocer 4. gleaming 5. a little boy

- II. 1. False 2. True 3. False 4. False 5. True

- III. 1. c 2. d 3. e 4. a 5. b

- IV. clever, kind, little

- V. 1. sells milk 2. sells vegetables 3. catches thieves / criminals
4. sells ice - cream 5. does wrestling

GRAMMAR BASED EXERCISES

- I. 1. pass 2. will grow 3. feels 4. miss 5. take

- II. 1. will not come 2. will not be allowed to write 3. will miss 4. will not grow 5. cannot enter / will not enter 6. help **W.B.** 7. miss **W.B.** 8. hurt **W.B.** 9. allow **W.B.** 10. win **W.B.**

- III. 1. a 2. e 3. b 4. c 5. d

W.B. I. 1. reject 2. to ask somebody for something especially in anxious way 3. turn something quickly 4. a person who sells eatables 5. pull something hard 6. smiled widely.

- II. 1. accepted 2. went 3. dull 4. push 5. weakness.

8. KING, THE MISER

- I. 1. shocked 2. two rupees 3. fifteen laddus 4. silver 5. laddus
6. a son was born to him **W.B.** 7. over the country **W.B.** 8. happy **W.B.**
9. tempting **W.B.** 10. miser **W.B.**

II. 1. False 2. True 3. True 4. False 5. True

III. **Actions that make people happy :**

1. respecting elders 2. being polite 3. playing with friends
4. visiting a sick friend 5. caring for pets 6. being honest

Actions that make people unhappy :

1. not saying thank you 2. not sharing 3. watching television all day
4. telling lies 5. being greedy 6. getting angry easily

GRAMMAR BASED EXERCISES

T.B.I. 1. is 2. is 3. am 4. has 5. have 6. have 7. do 8. does 9. do 10. does

II. 1. Do 2. am 3. has 4. does 5. are 6. was / is **W.B.** 7. is **W.B.**
8. has **W.B.** 9. were **W.B.** 10. was **W.B.**

W.B.I. 1. Country which a king rules 2. one who saves and loves money
3. that which is considered to be good 4. laugh at 5. trying to make
somebody do promises 6. deceive.

II. 1. unconventional 2. dispersed 3. poor 4. many 5. happy 6. small.

RHYME

The Naughty boy

I. 1. weighty 2. eighty 3. red 4. merry 5. shoe

II. 1. ground 2. yard 3. song 4. cherry 5. lead 6. eighty

★ 1. Mischievous 2. an area outside a building 3. surprised.

9. THE LAZY MAN AND THE COCONUTS

I. 1. a coconut plantation 2. coconut 3. two 4. 50 nuts 5. a thick

II. 1. True 2. False 3. True 4. False 5. False

III. 1. e 2. d 3. b 4. c 5. a

IV. 1. oil 2. more eggs, many eggs, chickens

3. big profit 4. marry me, knees, beautiful princess

GRAMMAR BASED EXERCISES

T.B.★ 1. will 2. will 3. will 4. shall 5. shall 6. will 7. will 8. will 9. shall 10. will **W.B.**

W.B.I. 1. idiot ; lack of intelligence 2. come out of an egg 3. costly 4. the bone structure that forms the head and protects the brain 5. hit something of the body against the ground 6. unwilling to work 7. a large area of land that is planted with trees.

II. 1. active 2. clever / wise 3. spend 4. rejected 5. cost 6. loss 7. prince

10. THE SHOPKEEPER AND THE FARMER

I. 1. instalments 2. foolish 3. wealthiest 4. 50 rupees 5. 500 rupees

II. 1. False 2. True 3. False 4. True 5. True

III. 1. d 2. e 3. b 4. c 5. a

IV. 1. u h 2. o p e e r 3. e e a 4. n d t h 5. a m n

W.B.I. 1. was in debt of 2. one who lends money 3. in small amounts 4. a lot of money 5. severe shortage of food 6. break up the soil before sowing seeds 7. elders like grand fathers 8. repaid the loan.

II. 1. sell 2. truth 3. foolish 4. exit 5. unhappy 6. discontinue

V.

h	c	d	a	q	r	b	i	r	d	s	e
u	b	f	l	m	a	h	o	s	b	m	n
n	i	e	o	b	t	f	c	a	c	f	o
g	t	m	p	a	b	c	l	i	e	d	p
r	s	u	v	z	a	m	o	t	h	e	r
y	a	w	y	x	k	s	c	b	n	o	k
p	l	o	h	m	t	u	k	c	e	v	r
r	k	p	o	e	i	a	b	o	f	u	s
s	u	a	l	a	r	m	d	o	m	k	f
t	u	o	i	m	k	i	m	n	w	i	g
s	u	n	d	a	y	t	x	z	a	s	c
k	p	i	a	o	l	h	a	p	p	y	o
m	o	n	y	t	m	o	r	n	i	n	g

GRAMMAR BASED EXERCISES

- T.B.I.** 1. Toys are broken by children.
2. Chicken is eaten by her.
3. English is taught by me.
4. Chess is played by him.
5. Honey is made by Bees.
6. A letter is written by me.
7. Mangoes are eaten by me.
8. The poems are read by Sita.
9. Dogs are beaten by her.
10. Material is prepared by her.
11. A letter was written by her.
12. A bag was carried by the child.
13. The window was broken by her.
14. Geethanjali was written by Tagore.
15. They were sent back by us.
16. My sister was bitten by a mad dog.
17. We were kept waiting by them.
18. Janaganamana was written by Tagore.
19. I was called by her.
20. The paper was thrown by him.

RHYME

The Town Child

- I. 1. a vehicle driven by electricity that runs on rails.
2. a field covered in grass, 3. an area of trees, smaller than a forest.
- II. 1. sky 2. meadows 3. traffic 4. noise 5. crowded.
- III. 1. feet 2. lambs 3. near 4. above.

I. LARGE NUMBERS

1. Revision Exercise

- I. 2) 2, 1, 1, 2 3) 3, 2, 1, 0 4) 1, 3, 1, 2
- II 2) One hundred and forty three 3) Two thousand one hundred and fifty two 4) Six thousand two hundred and thirty nine 5) Fifty six
- III. 2) 531 3) 405 4) 1101 5) 99 6) 4026
- IV. 2) 1000 3) 80 4) 20 5) 70 6) 90
7) 9 8) 60 9) 300
- V.a. 2) 704 3) 1001 4) 29
- b. 2) 211 3) 6666 4) 8136
- VI. 2) $300 + 70 + 9$ 3) $5000 + 800 + 0 + 9$ 4) $3000 + 200 + 40 + 1$
5) $4000 + 300 + 50 + 8$
- VII. 2) $>$ 3) $>$ 4) $<$ 5) $<$ 6) $>$
- VIII. 1) 1235 2) 128 IX) 1) 5534 2) 6915
- X. 1) 42, 78, 586 2) 4826, 5860, 1234
- XI. 1) 1286, 3486, 6285, 7892, 8963 2) 28, 128, 386, 729, 3680
- XII. 1) 3485, 2896, 1234, 856, 253 2) 5890, 4893, 3429, 128, 126
- XIII. 2) 0145 3) 3789 4) 4568
- XIV. 2) 7642 3) 5432 4) 9531
- XV. 1) 99 2) 100 3) 1000 4) 9999

3. Place Value System

Exercise

- Two thousand Nine
- Five thousand two hundred and eighty one
- Twelve thousand three hundred and ninety one

5. Thirty six thousand nine hundred and ninety two.
 6. Sixty five thousand three hundred and thirty four
 7. Fifty two thousand four hundred and fourteen
 8. Three Lakhs, six thousand four hundred and fourteen.
 9. Forty lakhs, thirty eight thousand four hundred and thirty two
 10. Eleven lakhs, twenty five thousand seven hundred and eighty nine
- II. 2. One thousand eight
3. Sixty three thousand four hundred and eighty nine
 4. Three hundred ninety eight thousand nine hundred and sixty five
 5. Six hundred eighty nine thousand seven hundred and sixty four
 6. Two million three hundred forty six thousand eight hundred and ninety three.
 7. Seven hundred eighty nine thousand six hundred and twelve.
 8. Eight million nine hundred thirteen thousand two hundred and forty six
 9. Thirty six thousand eight hundred and forty three
 10. One hundred twenty six thousand nine hundred and thirty eight

4. Relation between higher units of numbers

Exercise

2. Ten thousands make ten thousand
3. Ten ten thousands make one lakh
4. Ten one lakhs make ten lakhs

5. Place values of digits and expanded form of numbers

Exercise

2. $50000 + 6000 + 800 + 50 + 4$ 3. $700000+80000+3000+400+80+3$
4. $4000000+800000+70000+8000+200+50+3$
5. $500000 + 0+ 0+ 600 + 0 +5$
6. $8000000+700000+50000+1000+200+30+7$

- II. a. 2) 7,009 3) 4,798 4) 98,489 5) 3,00,491 6) 8,06,864
b. 2) 806 3) 75,906 4) 48,03,500

6. Comparison of numbers

Exercise

- I. 2) > 3) > 4) < 5) < 6) <
7) < 8) > 9) > 10) <

7. Ascending order and Descending order

Exercises

- 2) 36,251; 48,832, 76,521; 92,001
3) 1,16,456; 121, 517; 123, 564; 123, 598
4) 498; 889; 35,671; 7,89,123
5) 3,38,567; 3,38,572; 3,38,582; 3,38,598
II. 2) 6,00,002; 12,127; 1,478; 362
3) 5,46,235; 4,32,116; 3,89,123; 1,65,987
4) 7, 87,878; 7,87,976; 7,88,222; 7,89,222
5) 89,72,124; 58,97,212; 6,50,673; 1,38,567

8. Successor and predecessor of a number

Exercises

- I. 2) 11,247 3) 1,496 4) 8975 5) 3,45,787
6) 56,894 7) 25,87,235 8) 257 9) 2,487 10) 11,25,787
II. 2) 10,56,488; 3) 2,344; 4) 2,56,788 5) 12, 878; 6) 4,578
7) 56,783; 8) 781; 9) 1,24,999; 10) 8

9. Forming the greatest and the smallest numbers by using the given digits

Exercise

Greatest Number : 98321, 86541, 654210, 876320, 876521, 985430,
9876320. Smallest Number : 12389, 14568, 102456, 203678, 125678,
304589, 2036789

10. Rounding off numbers

Exercises

- I. 2) 40, 3) 100 4) 100 5) 220 6) 180
7) 390 8) 980 9) 1160 10) 2230 11) 6350
12) 36530 II. 2) 700 3) 200 4) 200 5) 1000
6) 8900 7) 1200 8) 5500 9) 500 10) 2800
11) 10,000 12) 1300 III. 2) 4000 3) 2000 4) 8000
5) 3000 6) 7000 7) 9000 8) 11000 9) 17000
10) 17000 11) 2000 12) 9000

II. FACTORS AND MULTIPLES

1. Factors of a number

Exercise

- I. 3) Yes 4) Yes 5) Yes 6) No 7) No 8) Yes 9) Yes 10) No
II. To find all the factors of a number

Exercise

- I. 2) 1, 2, 3, 5, 6, 10, 15, 30 3) 1, 5, 25
4) 1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 18, 36 5) 1, 2, 7, 14, 28 6) 1, 2, 4, 8, 16, 32, 64
7) 1, 2, 3, 6, 9, 18, 27, 54. 8) 1, 3, 13, 39
9) 1, 2, 3, 6, 9, 18
10) 1, 2, 4, 11, 22, 44

3. Common factors of numbers - Highest Common Factor (H.C.F)

Exercise 2) HCF : 3 3) HCF = 10 4) HCF = 10

4. Divisibility Rules of 2,3,4,5 and 10

Exercises

- I. 18, 48, 110, 264, 574, 900, 248, 274, 192, 238, 688, 556, 642, 1568, 2464, 3548, 1564, 2304
- II. 18, 24, 36, 69, 78, 72, 90, 81, 99, 48, 30, 108, 315, 312, 666, 207, 510, 198
- III. 28, 112, 108, 820, 464, 600, 2624, 1108, 4940, 5000, 1036
- IV. 90, 100, 115, 210, 540, 800, 2240, 4840, 5890, 6480, 1000, 5555,
- V. 50, 70, 90, 80, 240, 630, 700, 2010, 980, 2840, 6000, 1330, 5000

5. Multiples of a number

Exercises

I.

1	1	2	3	4	5	6	7	8
2	2	4	6	8	10	12	14	16
3	3	6	9	12	15	18	21	24
4	4	8	12	16	20	24	28	32
5	5	10	15	20	25	30	35	40
6	6	12	18	24	30	36	42	48
7	7	14	21	28	35	42	49	56
8	8	16	24	32	40	48	56	64

- II. 2) 9 3) 1 4) 3 5) 12 6) 100

6. Common multiples of numbers - Least Common Multiple (L.C.M)

Exercise

- I. 2. LCM : 10 3. LCM : 12 4. LCM : 8

7. Prime numbers and composite numbers

Exercise

- I. P, P, C, C, C, C, P, P, P, C, P, P, C, C, P, C

III. FRACTIONS

1. Revision Exercise

- I. 2) $\frac{5}{8}$ 3) $\frac{6}{9}$ 4) $\frac{5}{6}$ 5) $\frac{2}{9}$ 6) $\frac{4}{9}$
7) $\frac{6}{7}$ 8) $\frac{2}{9}$ 9) $\frac{6}{4}$ 10) $\frac{7}{5}$
- II. 2) $\frac{7}{16}$ 3) $\frac{3}{4}$ 4) $\frac{4}{8}$ 5) $\frac{4}{5}$

2. Equivalent fractions

Exercise

- I. 2) $\frac{8}{10}, \frac{16}{20}, \frac{32}{40}$ 3) $\frac{8}{32}, \frac{16}{64}, \frac{32}{128}$ 4) $\frac{32}{48}, \frac{64}{96}, \frac{128}{192}$
5) $\frac{80}{160}, \frac{160}{320}, \frac{320}{640}$ 6) $\frac{40}{50}, \frac{80}{100}, \frac{160}{200}$
- II. 2) ✗ 3) ✓ 4) ✓ 5) ✗ 6) ✗ 7) ✗ 8) ✓ 9) ✓

3. Like fractions - Unlike fractions

Exercise

- I. 2) unlike 3) unlike 4) like 5) unlike 6) like

4. Addition and Subtraction of like fractions

Exercise

- I. 2) $\frac{10}{8}$ 3) $\frac{16}{19}$ 4) $\frac{23}{17}$ 5) $\frac{9}{13}$
6) $\frac{18}{11}$ 7) $\frac{39}{23}$ 8) $\frac{37}{22}$ II.2) $\frac{5}{9}$
3) $\frac{2}{13}$ 4) $\frac{11}{30}$ 5) $\frac{22}{65}$ 6) $\frac{10}{90}$ 7) $\frac{17}{101}$ 8) $\frac{35}{500}$

5. Comparing fractions having the same denominator or the same numerator

Exercise

- I. 2) < 3) > 4) > 5) > 6) > 7) <
8) < 9) < 10) < 11) > 12) >

6. Proper fractions - Improper fractions - Mixed numbers

Exercises

- I. 3) ✓ 4) ✗ 5) ✓ 6) ✗ 7) ✓ 8) ✓ 9) ✓
10) ✓ 11) ✗ 12) ✓ 13) ✗ 14) ✓ 15) ✓
- II. 1) ✗ 2) ✗ 4) ✗ 5) ✗ 6) ✗ 7) ✓ 8) ✓
9) ✓ 10) ✗ 11) ✓ 12) ✓ 13) ✗ 14) ✗ 15) ✓
16) ✗ 17) ✓ 18) ✓ 19) ✗ 20) ✓
- III. 2) $1\frac{1}{2}$ 3) $1\frac{4}{11}$ 4) $1\frac{8}{9}$ 5) $4\frac{4}{7}$ 6) $4\frac{1}{6}$
- IV. 2) $\frac{17}{8}$ 3) $\frac{23}{7}$ 4) $\frac{26}{3}$ 5) $\frac{47}{4}$
6) $\frac{89}{7}$ 7) $\frac{54}{4}$ 8) $\frac{115}{9}$ 9) $\frac{34}{3}$

7. Fractions in the lowest terms

Exercise

- I. 2) $\frac{2}{3}$ 3) $\frac{1}{6}$ 4) $\frac{3}{5}$ 5) $\frac{2}{6}$ 6) $\frac{2}{20}$

8. Comparing unlike fractions

Exercise

- I. 2) $\frac{7}{15} > \frac{4}{9}$ 3) $\frac{1}{2} < \frac{7}{10}$ 4) $\frac{2}{7} < \frac{3}{8}$
5) $\frac{4}{9} > \frac{3}{7}$ 6) $\frac{2}{5} < \frac{11}{20}$ 7) $\frac{5}{7} < \frac{3}{5}$
8) $\frac{4}{9} > \frac{3}{8}$ 9) $\frac{3}{4} < \frac{12}{15}$

9. Decimal fractions and decimal numbers

Exercise

- I. 2) ✗ 3) ✓ 4) ✓ 5) ✗ 6) ✓
- II. 2) 4.8 3) 0.098 4) 0.39 5) 0.07 6) 0.2 7) 1.3 8) 0.62
9) 0.207 10) 0.349 11) 0.028 12) 0.004
- III. 2) $\frac{8}{100}$ 3) $\frac{345}{1000}$ 4) $\frac{12}{10}$ 5) $\frac{94}{1000}$ 6) $\frac{123}{1000}$
7) 120 8) $\frac{21}{1000}$ 9) $\frac{985}{1000}$

IV. ADDITION AND SUBTRACTION

1. Revision Exercise

Exercise

- I. 1) 4767 2) 8435 3) 6106 4) 5786 5) 8150
6) 9167 7) 5404 8) 7586
- II. 1) 1116 2) 3059 3) 2187 4) 4566 5) 1897 6) 5593
7) 2133 8) 1111
- III. 2) 1879 3) 896 4) 0 5) 0
- IV. 2) -, + 3) +, + 4) +, + 5) -, - 6) +, -

2. Adding large numbers

Exercise

- I. 1) 67591 2) 75088 3) 97130 4) 59663 5) 109273
6) 77557 7) 90136 8) 89875 9) 18006 10) 423316
11) 824898 12) 1001213 13) 47832 14) 1040183 15) 805025
- II. 1) 89895 2) 59225 3) 678976 4) 1196445

3. Subtracting large numbers

Exercise

- I. 1) 11444 2) 30598 3) 20590 4) 214110 5) 150309
6) 412311 7) 15422 8) 121474 9) 307253
- II. 1) 12114 2) 214125 3) 188707 4) 99955

4. Simplification involving addition and subtraction

Exercise

- I. 1) 444 2) 5852 3) 1099 4) 9154 5) 1142 6) 2330

5. Estimation

Exercises

- I. 2) 380; 395 3) 530 ; 530 4) 820; 822
- II. 2) 1600; 1604 3) 1100; 1129 4) 1000; 1009
- III. 2) 15000 ; 15572 3) 2000 ; 2105

6. Word Problems

Exercise

- 1) 132 2) 9219 3) 4,500 4) 129519 5) 7500
6) 2535 7) 546397 8) 9210 9) 69 10) 744217

V. MULTIPLICATION

1. Revision Exercise

- I. 2) 40 3) 72 4) 40 5) 108 6) 890
7) 1033 8) 0 9) 1200 II. 2) 6 3) 59 4) 219
5) 7 6) 45 7) 5, 80 8) 82 9) 115, 61 10) 30
- III. 2) 105 3) 168 4) 648 5) 168 7) 405 8) 552
9) 774 10) 348 12) 3248 13) 484 14) 3000 15) 480
17) 7456 18) 3072 19) 5550 20) 1694 22) 805 23) 1710
24) 4712 25) 4437 26) 2592 28) 7722 29) 8174 30) 8875
31) 9768 32) 9469

2. Multiplying a 3 - digit number by a 3 - digit number

Exercise

- I. 2) 54000 3) 265736 4) 403942 5) 200376 6) 43771 7) 227556
8) 137256 9) 475571 10) 146415

3. Multiplying a 4 - digit number by a 3 - digit number

Exercise

- I. 1) 149435 2) 346462 3) 437814 4) 232875 5) 536391
6) 724765 7) 676504 8) 509652 9) 568841 10) 358236
11) 1147620 12) 835205 13) 350784 14) 206025 15) 247544

4. Multiplying by thousands, lakhs, etc.

Exercise

- I. 2) 7200000 3) 1600000 4) 126000 5) 1600000 6) 168000
7) 408000 8) 384000 9) 264000 10) 24600 11) 250000
12) 588000 13) 540000 14) 104000 15) 560000 16) 41000

5. Estimating products

Exercises:

- I. 2) 900 3) 3600 4) 4500 5) 2700 6) 2800 7) 9000 8) 2800
- II. 2) 120000 3) 240000 4) 90000 5) 21000 6) 810000 7) 540000
8) 240000
- III. 2) 5400 3) 2400 4) 1400
- IV. 2) 280000 3) 40000 4) 20000

6. Word Problems

Exercise

- I. 1) 500 2) 300900 3) 81250 4) 1074060 5) 1906650

VI. DIVISION

1. Revision Exercise

- I. 2) $24 \div 4 = 6$; $24 \div 6 = 4$ 3) $56 \div 8 = 7$; $56 \div 7 = 8$
4) $24 \div 3 = 8$; $24 \div 8 = 3$ 5) $42 \div 7 = 6$; $42 \div 6 = 7$
- II. 2) 3 3) 5
- III. 2) Quotient = 5 3) Quotient = 5 5) Quotient = 139
Remainder = 2 Remainder = 6 Remainder = 4
6) Quotient = 122 8) Quotient = 15 9) Quotient = 12
Remainder = 3 Remainder = 8 Remainder = 8
- IV. 2) Dividend = 132 3) Dividend = 127
- V. 1) 365 2) 1 3) 1056 4) 0 5) 1 6) 900
7) 1 8) 0 9) 0

2. Dividing by tens, hundreds

Exercise

- I. 2) 38 3) 50 4) 488 5) 1559 6) 16000
- II. 2) 75 3) 89 4) 110 5) 210 6) 245
- III. 3) Quotient = 60 4) Quotient = 90 5) Quotient = 42
6) Quotient = 14 7) Quotient = 90 8) Quotient = 320
9) Quotient = 7

3. Dividing a given number by a 3-digit number

Exercise

- I. 1) Quotient = 6 2) Quotient = 1 3) Quotient = 2
Remainder = 50 Remainder = 70 Remainder = 200
4) Quotient = 3 5) Quotient = 2 6) Quotient = 9
Remainder = 170 Remainder = 60 Remainder = 20

4. Word Problems

Exercise

- I. 1) 6 2) 4 3) 11 4) 9 5) 6

VII. UNITARY METHOD

Exercise

- I. 1) 650 2) 60 3) 140 4) 66 5) 336 6) 135 7) 1575 8) 2080

VIII. SIMPLIFICATION

Exercise

- 1) 51 2) 1890 3) 2 4) 1890 5) 30 6) 357 7) 187 8) 20

IX. MATHEMATICAL PATTERNS

Exercises

- I. 2) 17 3) 27 4) 35 5) 103 6) 17 7) 201
8) 403 9) 503 10) 999
- II. 1) e) 455 f) 555 g) 655 2) d) 3000 e) 30000 f) 300000
3) d) 100 e) 10 f) 0 4) d) 15 e) 18 f) 21
5) d) 30 e) 35 f) 40 6) d) $5 \times 5 = 25$ e) $6 \times 6 = 36$
f) $7 \times 7 = 49$ 7) d) 27775 e) 277775 f) 2777775
8) d) 1234321 e) 12345432 f) 12345654
9) d) 444, 12 e) 555, 15 f) 666, 18
- III. 1) c) 8, 12, 16, 20, 24, 28 d) 20, 28, 36, 44, 52
2) a) 240 b) 100, 140 c) 40, 60, 80 IV. No. of squares : $5 \times 5 = 25$
 $8 \times 8 = 64$ No. of beads : $5 \times 5 = 25$; $7 \times 7 = 49$; $8 \times 8 = 64$

X. METRIC MEASURES

1. Revision

Exercise

- I. 3) 10000 cg 4) 4500 dam 5) 80 kg 6) 700 dag
7) 440 l 8) 45 dl 9) 200 dg 10) 40 mm
- II. 2) 8, 60 3) 4, 43 4) 9, 805 5) 8, 56 6) 8, 543

2. Addition and Subtraction of metric measures

Exercise

- I. 2) 60 dam 58 dm 3) 80 hg 34 g 4) 93 dg 4 mg
5) 9 kl 760 l 6) 111cl 5 ml
- II. 2) 44 m 930 mm 3) 1 kg 750 g 4) 52hl 83 dl
5) 17 dag 9 g 6) 14l 14 cl

XI. GEOMETRY

1. Revision

- I. a. 1) Square 2) Circle 3) Rectangle 4) Triangle
b. 1) cube 2) cone 3) sphere 4) cylinder 5) cuboid
- II. 1) . 2) \longrightarrow 3) $\bullet\text{---}\bullet$ 4) \longleftrightarrow 5) \longleftarrow
- III. 3) \times 4) \times 5) \checkmark 6) \checkmark 7) \checkmark
8) \times 9) \checkmark 10) \times 11) \times 12) \checkmark
- IV. 1) Square 2) Triangle 3) Cuboid 4) Circle 5) Cylinder

2. Measuring the length of a given line segment

Exercise

- I. 1) 10 2) 6, 5 3) 8 4) 2, 5 5) 5 6) 4

4. Perimeter

Exercise

- I. 2) 6 3) 8 4) 12 5) 12 6) 12

5. Angle

Exercise

- I. 2) $\angle PQR = 90^\circ$ 3) $\angle XYZ = 120^\circ$
- II. 1) Acute angle 2) Obtuse angle 3) Right angle
4) Obtuse angle 5) Acute angle 6) Obtuse angle

6. Triangle

- E I. 1) Right angled 2) obtuse angled 3) acute angled
4) Acute angled 5) Right angled 6) obtuse angled
- II. 1) Isosceles 2) Scalene 3) equilateral
4) Scalene 5) Equilateral 6) Isosceles

XII. TIME

1. Revision

Exercise

- I. 1) 03:05 2) 05:10 3) 03:35 4) 09:15
- II. 1) 10 minutes to 4 2) 20 minutes past 3 3) 30 minutes past 7
4) 15 minutes to 1
- III. 1) 16 hours 20 minutes 2) 6 hours 10 minutes 3) 17 hours 30 minutes
4) 21 hours 5) 10 hours 55 minutes
- IV. 1) 72 months 2) 21 days 3) 288 hours 4) 600 minutes 5) 200 seconds
6) 220 minutes
- V. 1) 11 hours 2) 4 hours 3) 6 hours 4) 13 hours 5) 9 hours 6) 12 hours

2. Getting familiar with "clock"

Exercise

- I. 1) 4:30 2) 11:55 3) quarter past 3 4) half past 10 5) 10 minutes to 12
6) quarter to 9 7) 25 minutes past 8 8) half past 2
- II. 1) 45 2) 4 3) 50 4) 11 5) 20 6) 20 7) 15 8) 4 9) 55 10) 3

4. Time - Conversion into higher units

Exercise

- I. 1) 1 min 15 sec 2) 1 min 30 sec 3) 2 min 12 sec 4) 2 min 30 sec
5) 40 min 6) 6 min 7) 18 min 40 sec 8) 4 min 50 sec 9) 16 min 40 sec
- II. 1) 1 hr. 29 min 2) 2 hrs. 10 min 3) 4 hrs. 20 min 4) 2 hrs. 9 min
5) 4 hrs. 6) 6 hrs. 20 min 7) 8 hrs. 8) 13 hrs 9) 4 hrs. 30 min

5. Time - Addition

Exercise

- I. 1) 4 hrs. 25 min 34 sec. 2) 11 hrs. 52 min 60 sec. 3) 7 hrs. 80 min 65 sec.
4) 5 hrs. 65 min 70 sec.

6. Time - Subtraction

Exercise

- I. 1) 1 hr. 5 min 25 sec. 2) 3 hrs. 5 min 95 sec. 3) 1 hr. 84 min 70 sec.
4) 29 hrs. 55 min 10 sec.

7. Time - Multiplication

Exercise

- I. 1) 4 hr. 74 min 2) 15 hrs. 81 min 60 sec. 3) 54 hrs. 2 min 80 sec.
4) 47 hrs. 1 min 1 sec. 5) 38 hrs. 1 min 24 sec. 6) 130 hrs. 75 min 68 sec.

8. Time - Division

Exercise

- I. 1) Quotients 1 hr. 22 min. 2) Quotients 2 hr. 6 min 7 sec
 Remainder is 1 min Remainder is 0
- 3) Quotients 3 hr. 5 min 7 sec. 4) Quotients 4 hr. 3 min
 Remainder is 4. Remainder is 1.
- 5) Quotients 5 hr. 2 min 57 sec. 6) Quotients 1 hr. 40 min
 Remainder is 1. Remainder is 0.

XIII. MONEY

2. Shopping - Money transactions

- E- I. 1) 73.50 2) 199.50 3) 175 4) 126.50 5) 75

3. Making bills

E - 1.1	Item	Rate per item (Rs.)	Quantity	Amount (Rs.)
	biscuits	15	2	30
	cheese slices	21.75	1	21.75
	loves of bread	10	2	20
	noodles	10.50	1	10.50
	Total			82.25
2	handkerchief	5	4	20
	hairclips	6.50	2	13
	comb	14.75	1	14.75
	shampoo bottle	47.00	1	47.00
	Total			94.75
3	pencil	3.50	1	3.50
	ball-pen	15	1	15.00
	eraser	2.50	1	2.50
	note book	15	2	30.00
	plastic folder	10.00	1	10.00
	Total			61.00
4	story books	35.50	2	71.00
	dictionery	100.00	1	100.00
	novel	225.50	1	225.50
	brown paper sheets	3.50	2	7.00
	Total			403.50
5	washing powder	63.50	1	71.00
	oil	75.00	2	100.00
	rice	32	3	225.50
	potatoes	10	1	7.00
	onions	10.50	2	21.00
	Total			340.50

Sunny Science - 4 (TB & WB)

1. Functions of Parts of a Plant

II. Fill in the blanks.

1. root 2. four 3. flowers 4. chlorophyll 5. seeds

III. State ' True (✓)' or ' False (✗)' in the brackets.

1. ✓ 2. ✗ 3. ✗ 4. ✓ 5. ✓

IV. Match the following.

1. c 2. e 3. a 4. b 5. d

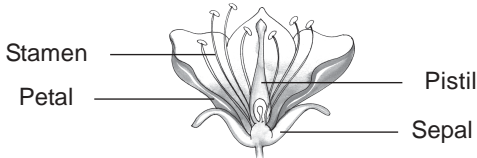
W.B.I. Choose and write the letter of the correct answer in the brackets.

1. B 2. A 3. C

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

- stem, branches, leaves, flowers and fruits.
- 1) Tap root system and 2) Fibrous root system.
- stomata.

VI. Draw a neat labelled diagram of a flower.

A complete flower

2. Uses of Plants and Animals

II. Fill in the blanks.

1. Photosynthesis 2. mustard, sunflower 3. cosmetics 4. rubber
5. Honey, wax.

III. State ' True (✓)' or ' False (✗)' in the brackets.

1. ✓ 2. ✗ 3. ✓ 4. ✗ 5. ✓

IV. Match the following.

1. b 2. d 3. e 4. a 5. c

V. See the pictures and write the product it gives us.

1. Wool 2. Silk 3. Eggs and meat

W.B.I. Choose and write the letter of the correct answer in the brackets.

1. B 2. C 3. A

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Teak, Rosewood, Ebony, Sal, Shisam.
2. Butter, cheese and ghee.
3. Manure.

3. Balance in nature and care of Plants and Animals

II. Fill in the blanks.

1. energy - giving 2. sunlight 3. greenhouse 4. Vanamahotsava 5. weeds.

III. State ' True (✓)' or ' False (×)' in the brackets.

1. ✓ 2. × 3. ✓ 4. ✓ 5. ×

IV. Match the following.

1. d 2. c 3. b 4. a

W.B.I. Choose and write the letter of the correct answer in the brackets.

1. B 2. A

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Huge areas where wild animals are looked after.
2. Weeds.

4. Functions of Body systems

II. Fill in the blanks.

1. system 2. 206 3. heart 4. Veins 5. Nerves.

III. State ' True (✓)' or ' False (×)' in the brackets.

1. × 2. × 3. ✓ 4. ✓ 5. ×

IV. Match the following.

1. b 2. c 3. d 4. a

V. Name the body system.

1. Nervous System 2. Circulatory System 3. Skeletal System

I. Choose and write the letter of the correct answer in the brackets.

1. C 2. B 3. A 4. C

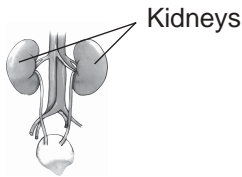
V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Heart, lungs, brain. 2. Water, salt and other waste.
3. Because of the presence of bones.

VI. See the pictures and write the type of joint.

1. Shoulder joint 2. Elbow joint 3. Knee joint 4. Movable joint

VII. Draw the diagram of Excretory System.

Excretory system

5. Food and its Preservation

II. Fill in the blanks.

1. substances 2. sprouting and fermentation 3. cooking
4. Refrigerator 5. alcohol.

III. State ' True (✓)' or ' False (✗)' in the brackets.

1. ✓ 2. ✗ 3. ✗ 4. ✓ 5. ✗

IV. Match the following.

1. d 2. e 3. b 4. a 5. c

V. Name the method of cooking.

1. Boiling 2. Frying 3. Steaming

w.B.I. Choose and write the letter of the correct answer in the brackets.

1. B 2. A 3. A

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. A balanced diet. 2. boiling 3. Fried food 4. Sugar - Syrup
5. smoking, drinking alcohol.

6. Safe Drinking Water

II. Fill in the blanks.

1. 70% 2. dehydration 3. contaminated water 4. rivers.

III. State ' True (✓)' or ' False (✗)' in the brackets.

1. ✗ 2. ✗ 3. ✓ 4. ✓

IV. Match the following.

1. c 2. d 3. a 4. b

7. Sanitation and diseases

II. Fill in the blanks.

1. germs or microbes 2. food 3. bins 4. kitchen garden.

III. State ' True (✓)' or ' False (✗)' in the brackets.

1. ✓ 2. ✗ 3. ✗ 4. ✓

IV. Match the following.

1. c 2. a 3. b

W.B.I. Choose and write the letter of the correct answer in the brackets.

1. A 2. B

8. Solids, liquids and gases

II. Fill in the blanks.

1. tiny particles 2. solids 3. elasticity 4. transparent 5. inflammable.

III. State ' True (✓)' or ' False (✗)' in the brackets.

1. ✗ 2. ✓ 3. ✗ 4. ✓ 5. ✓

IV. Match the following.

1. b 2. c 3. a

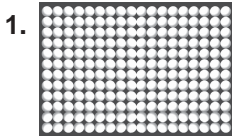
W.B.I. Choose and write the letter of the correct answer in the brackets.

1. B 2. B 3. A 4. C

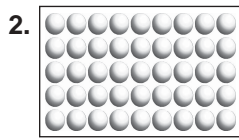
V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. they do not come back to their original shape. 2. ductile.
3. Liquefied Petroleum Gas. 4. because of the oxygen in water.

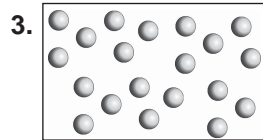
VI. Draw the diagrams showing the arrangement of molecules in solids, liquids and gases.

Molecules in a solid

Molecules in a liquid

Molecules in a gas

9. Force, Work and Energy

II. Fill in the blanks.

1. Weight and direction 2. gravitational pull 3. O 4. electrical energy
5. Magnetic

III. State ' True (✓)' or ' False (×)' in the brackets.

1. × 2. ✓ 3. × 4. ✓ 5. ✓

IV. Match the following.

1. c 2. a 3. e 4. b 5. d

V. Write which form of energy is converted into which form in the following devices.

1. Oven : Electrical energy is converted into heat energy.
2. Tubelight : Electrical energy is converted into light energy.
3. Photovoltaic cell : Photovoltaic cell converts light energy into electrical energy.

W.B.I. Choose and write the letter of the correct answer in the brackets.

1. C 2. B 3. A

VI. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Gas, Petrol, Coal.
2. Potential Energy.
3. Solar energy.

VII. See the picture and write the type of energy possessed by it.

1. Chemical Energy 2. Atomic Energy
3. Solar Energy 4. Muscular Energy

10. Weather

II. Fill in the blanks.

1. weather 2. sun 3. faster 4. wind 5. large.

III. State ' True (✓)' or ' False (×)' in the brackets.

1. ✓ 2. × 3. × 4. ✓ 5. ✓

IV. Match the following.

1. e 2. d 3. a 4. b 5. c

V. Name the Day.

1. Hot day 2. Cold day 3. Rainy day 4. Windy day

W.B.I. Choose and write the letter of the correct answer in the brackets.

1. B 2. B 3. C

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. On the sun, wind, clouds and rain.
2. The air is wet and heavy.
3. On account of the difference in the rates of heating and cooling of land areas and water bodies.

11. Soil

II. Fill in the blanks.

1. organic and inorganic 2. humus 3. Micro organisms like bacteria
4. Loam 5. soil conservation.

III. State ' True (✓)' or ' False (×)' in the brackets.

1. ✓ 2. × 3. ✓ 4. ✓ 5. ×

IV. Match the following.

1. c 2. d 3. a 4. b

W.B.I. Choose and write the letter of the correct answer in the brackets.

1. A 2. B 3. C

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. clayey soil 2. walls of rock and stone on the banks of rivers.

12. Sky

II. Fill in the blanks.

1. orbit
2. Mercury
3. Jupiter
4. pluto
5. Galileo
6. astronaut
7. Sputnik I
8. planet.

III. State ' True (✓)' or ' False (×)' in the brackets.

1. ✓
2. ×
3. ×
4. ×
5. ✓
6. ✓

IV. Match the following.

1. i
2. h
3. g
4. f
5. c
6. a
7. d
8. e
9. b

W.B.I. Choose and write the letter of the correct answer in the brackets.

1. B
2. A
3. C
4. B

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Very far away from the earth.
2. 12 years.
3. The earth's rotation.
4. The moon.

VI. Name the following.

1. observatory
2. Satellite

Sunny SOCIAL - 4 (TB & WB)

I. THE PHYSICAL DIVISIONS OF INDIA

1. The Northern Mountains

II. Fill in the blanks.

1. Kanyakumari 2. 2500 3. Bachendripal 4. Middle 5. Terai 6. Tourism

III. State ' True (✓)' or ' False (×)' in the brackets.

1. ✓ 2. ✓ 3. × 4. ✓ 5. × 6. ✓

IV. Match the following.

1. - e, 2. - d, 3. - b, 4. - f, 5. - c 6.-a

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. B 2. A 3. C 4. A 5. B

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. 32, 87, 263 square kilometres 2. Tibetan Part of China
3. On 29th May 1953 4. Passes
5. Darjeeling tea

2. The Northern Plains

II. Fill in the blanks.

1. 2,500 2. Western 3. the Ganga 4. Allahabad 5. Tibet

III. State ' True (✓)' or ' False (×)' in the brackets.

1. × 2. ✓ 3. ✓ 4. × 5. ✓

IV. Match the following.

1. - b, 2. - c, 3. - a

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. B 2. A 3. C

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. The Sutlej, the Ganga, the Brahmaputra. 3. Ganga Action Plan
2. The Himalayas in a glacier 4. Bay of Bengal

3. The Great Indian Desert

II. Fill in the blanks.

1. Dust storms 2. the camel 3. Indira Gandhi 4. Luni

III. State ' True (✓)' or ' False (×)' in the brackets.

1. ✓ 2. ✓ 3. × 4. ×

IV. Match the following.

1. - c, 2. - a, 3. - b

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. B 2. A

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Camel 2. date palms, babul and thorny bushes.

4. The Deccan Plateau

II. Fill in the blanks.

1. tableland 2. plateau of Chhota Nagpur 3. Bastar
4. Sharavati 5. Mettur Dam.

III. State ' True (✓)' or ' False (×)' in the brackets.

1. ✓ 2. × 3. ✓ 4. × 5. ✓

IV. Match the following.

1. - d, 2. - c, 3. - a, 4. - b

V. Name the following

1. Hirakud Dam, 2. Metter Dam 3. Jog Falls

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. A 2. B 3. C 4. A 5. B

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Western Ghats 2. Cotton, wheat and oil seeds
3. Narmada and the Krishna. The Tapti and the Godavari
4. Hills of Cardamom 5. North - eastern Part.

5. The Coastal Plains and Islands

II. Fill in the blanks.

1. Peninsula
2. Konkan
3. Northern circars
4. Kavaratti
5. Indira Gandhi Point.

III. State ' True (✓)' or ' False (✗)' in the brackets.

1. ✓
2. ✗
3. ✗
4. ✓
5. ✓

IV. Match the following.

1. - d,
2. - c,
3. - a,
4. - b

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. A
2. C
3. A

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Andaman and Nicobar Islands.
2. Rameswaram, Pondicherry, Chennai, Visakhapatnam and Paradwip
3. Indian Ocean.

6. The Climate of India

II. Fill in the blanks.

1. Loo
2. heavy rainfall
3. wettest.

III. State ' True (✓)' or ' False (✗)' in the brackets.

1. ✓
2. ✗
3. ✓

IV. Match the following.

1. - b,
2. - c,
3. - a

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. B
2. C

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Many areas in Rajasthan, Kuchchh and Jammu & Kashmir
2. December and January

II. OUR RESOURCES

1. Soil

II. Fill in the blanks.

1. Nutrients 2. Alluvial 3. Cotton, sugarcane, wheat and jowar,
4. Laterite 5. Chemical or organic fertilizers

III. State ' True (✓)' or ' False (X)' in the brackets.

1. X 2. ✓ 3. ✓ 4. X 5. ✓

IV. Match the following.

1. - f, 2. - e, 3. - d, 4. - c, 5. - b, 6.-a

W.B.I.Choose and write the correct letter in the brackets.

1. C 2. A 3. B 4. C

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Alluvial soil 2. Maharashtra and Madhya Pradesh
3. top soil reduces its fertility. 4. Mountainous Soil.

2. Forests and wildlife

II. Fill in the blanks.

1. 22% 2. Sundri 3. Vanamahotsav 4. Bengal tiger 5. Evergreen

III. State ' True (✓)' or ' False (X)' in the brackets.

1. ✓ 2. X 3. ✓ 4. X 5. ✓

IV. Match the following.

1. - d, 2. - e, 3. - a, 4. - b, 5. - c

W.B.I.Choose and write the correct letter in the brackets.

1. A 2. B 3. C

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Evergreen forests 2. Madhya Pradesh, Rajasthan and Gujarat 3. Lions

3. Water Resources

II. Fill in the blanks.

1. Water 2. dams 3. Hydroelectricity

III. State ' True (✓)' or ' False (×)' in the brackets.

1. ✓ 2. ✓ 3. ✓

IV. Match the following.

1. - b, 2. - c, 3. - a

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. C 2. A 3. B

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Sirhind Canal, Agra Canal 2. Gujarat, West Bengal,
3. Uttarpradesh, Rajasthan

4. Mineral Resources

II. Fill in the blanks.

1. minerals 2. Iron 3. first 4. natural oil 5. crude

III. State ' True (✓)' or ' False (×)' in the brackets.

1. × 2. ✓ 3. ✓ 4. ✓ 5. ×

IV. Match the following.

1. - e, 2. - a, 3. - d, 4. - b, 5. - c

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. C 2. A 3. B

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Durgapur, Bhilai, Rourkela and Bokaro
2. The first oil platform with a moving Rig used in Bombay High was named Sagar Samrat.

5. Human Resources

II. Fill in the blanks.

1. Man Power 2. 100 3. Three

III. State ' True (✓)' or ' False (×)' in the brackets.

1. × 2. × 3. ✓

IV. Match the following. 1. - b, 2. - c, 3. - a

6. Agriculture and Livestock

II. Fill in the blanks.

1. Rice 2. Cotton and jute 3. Kerala 4. agriculture 5. Wheat

III. State ' True (✓)' or ' False (X)' in the brackets.

1. ✓ 2. X 3. ✓ 4. X 5. ✓

IV. Match the following.

1. - c, 2. - d, 3. - e, 4. - a, 5. - b.

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. A 2. C 3. B 4. A 5. C

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. cardamom, clove 2. Jute 3. Latex 4. India 5. Kerala and Tamil Nadu

7. Industries

II. Fill in the blanks.

1. natural resources 2. Large - scale 3. homes.

III. State ' True (✓)' or ' False (X)' in the brackets.

1. ✓ 2. X 3. ✓

IV. Match the following.

1. - b, 2. - c, 3. - d, 4. - e, 5. - a.

W.B. IV. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Jamshedpur, Bhilai 2. Kolkata, Chennai

III. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

1. Means of Transport

II. Fill in the blanks.

1. steam engine 2. Roads 3. 1853 4. Mumbai

III. State ' True (✓)' or ' False (X)' in the brackets.

1. X 2. ✓ 3. X 4. ✓

IV. Match the following.

1. - c, 2. - d, 3. - a, 4. - b

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. B 2. C 3. A

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Super fast train 2. Ganga, Yamma
3. Visakhapatnam, Paradwip

2. Means of Communication

II. Fill in the blanks.

1. telegram 2. telephone 3. Fax machine 4. Satellites.

III. State ' True (✓)' or ' False (✗)' in the brackets.

1. ✓ 2. ✗ 3. ✓

IV. Match the following.

1. - b, 2. - c, 3. - a

W.B. IV. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. We can talk to them on telephone 2. television.

IV. OUR LIFE STYLES

1. Life in the Northern Mountains

II. Fill in the blanks.

1. Srinagar 2. Shimla 3. Kanchenjunga 4. Rice beer 5. Mizo

III. State ' True (✓)' or ' False (✗)' in the brackets.

1. ✓ 2. ✓ 3. ✗ 4. ✓ 5. ✓

IV. Match the following.

1. - e, 2. - a, 3. - d, 4. - b, 5. - c

V. Write the name of the state to which these couples belong.

1. A Kashmiri couple 2. A Sikkim couple 3. A Naga Couple

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. C 2. A 3. B, 4. C 5. A

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. firan 2. Dussehra 3. Napal and Bhutan 4. Arunachal Pradesh 5. Kohima

VI. Name the following.

1. Nati Dance 2. Mizo woman 3. Manipuri Dance.

2. Life in the Northern Plains

II. Fill in the blanks.

1. Baisakhi and Guruparb 2. 12 years 3. West Bengal

III. State ' True (✓)' or ' False (X)' in the brackets.

1. ✓ 2. X 3. ✓

IV. Match the following.

1. - b, 2. - c, 3. - a

V. Name the following.

1. Bhangra dance 2. Kumbh Mela 3. A Tripura Girl.

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. B 2. A 3. C

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Punjab, Haryana and Western U.P.
2. Gidda, 3. Ragas and Ragniyam 4. Rasgulla

VI. Name the following.

1. Howrah Bridge 2. Supreme Court 3. Golden Temple

3. Life in the Desert and the Central Plateaus

II. Fill in the blanks.

1. Aravali 2. farming 3. Gangaur and Teej 4. Bhils

III. State ' True (✓)' or ' False (X)' in the brackets.

1. ✓ 2. ✓ 3. X 4. X

IV. Match the following.

1. - d, 2. - c, 3. - b, 4. - a

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. A 2. B 3. C

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Gaudily Luhar 2. The Plateau of chhota Nagpur 3. Caravan

VI. Name the following.

1. Rajasthani Couple 2. Hawa Mahal 3. Bokaro Coalmine

4. Life in the Deccan Plateau

II. Fill in the blanks.

1. Telugu 2. Tamil Nadu 3. Onam 4. West coast 5. Chhattisgarh.

III. State ' True (✓)' or ' False (X)' in the brackets.

1. ✓ 2. X 3. ✓ 4. X 5. ✓

IV. Match the following.

1. - d, 2. - e, 3. - b, 4. - a, 5. - c

V. Name the following.

1. Yakshagana 2. Bharatnatyam 3. Kathakali

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. C 2. A 3. B 4. C 5. B

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Beautiful bangles
2. Tamil decorate the walls and floors of their houses with beautiful designs. These designs are known as Kolam
3. Chochin 4. Sahar and Santacruz 5. Sandalwood

VI. Name the following.

1. Meenakshi Temple 2. Brindavan Gardens 3. Charminar

5. Life in the Coastal Plains

II. Fill in the blanks.

1. Kanyakumari 2. Konkan Coast 3. 625 km 4. Visakhapatnam 5. Eastern

III. State ' True (✓)' or ' False (X)' in the brackets.

1. X 2. X 3. ✓ 4. ✓ 5. ✓

IV. Match the following.

1. - e, 2. - a, 3. - d, 4. - b, 5. - c.

V. Name the following.

1. Gandhi Ashram 2. Jagannath Rath Yatra 3. Vizag Shipyard.

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. B 2. C 3. A 4. B 5. B

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Thiruvananthapuram 2. Goa 3. Bharatnatyam 4. Temples 5. Orissa

VI. Name the following.

1. Mumbai 2. Goa 3. Vivekananda Rock Memorial

6. Life in the Islands

II. Fill in the blanks.

1. Port Blair 2. Chennai and Kolkata 3. 698 4. 36

III. State ' True (✓)' or ' False (X)' in the brackets.

1. X 2. ✓ 3. X 4. X

IV. Match the following.

1. - d, 2. - c, 3. - b, 4. - a

V. OUR CULTURAL HERITAGE

1. Culture, Art and Architecture

II. Fill in the blanks.

1. right to left 2. Himachal Pradesh 3. ballad 4. Paintings 5. secular.

III. State ' True (✓)' or ' False (X)' in the brackets.

1. ✓ 2. X 3. ✓ 4. X 5. ✓

IV. Match the following.

1. - d, 2. - c, 3. - b, 4. - a.

V. Name the Dances.

1. Bihu dance 2. Nati dance 3. Tribal dance.

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. A 2. A 3. C 4. B 5. A

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Ghagra 2. Tansen, Haridas 3. Kolkata 4. Delhi 5. Republic Day, Independence Day.

VI. Name the following.

1. Khajuraho Temple 2. Ellora caves 3. Vidhan Sabha - Bangalore.

2. Religions and Great Indians

II. Fill in the blanks.

1. Ramayana and Mahabharata 2. Quran
3. Swami Ramanand 4. Indian 5. Vijayanagar

III. State ' True (✓)' or ' False (X)' in the brackets.

1. ✓ 2. X 3. ✓ 4. X 5. X

IV. Match the following.

1. - f, 2. - e, 3. - d, 4. - c 5. - b 6. a.

V. Name the Personalities.

1. Dayananad Saraswati 2. Akbar
3. Kabir 4. Sir Sayed Ahmad Khan
5. Shrimati Ramabai Ranade 6. Jagdish Chandra Bose

W.B. I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. A 2. B 3. C 4. A 5. C

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Parsis
2. The Europeans came to know these through the Arabs. They called the numbers Hindsa.
3. Battle of Kalinga,
4. Jalal-ud - din Akbar,
5. Faizi.

VI. Name the following Personalities.

1. Adi Shankaracharya 2. Guru Nanak 3. Dr. C.V. Raman

VI. OUR GOVERNMENT

1. Our Constitution, Rights and Duties

II. Fill in the blanks.

1. 15th August 1947, 2. 26th November 1949
3. 26th January, 1950, 4. ideals 5. Dr. B.R. Ambedkar

III. State ' True (✓)' or ' False (✗)' in the brackets.

1. ✓ 2. ✗ 3. ✓ 4. ✓ 5. ✗

IV. Match the following.

1. - c, 2. - d, 3. - e, 4. - a, 5. - b.

W.B.IV. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Abraham Lincoln
2. All sections of society have equal rights and opportunities.

V. Name the following personalities.

1. Pt. Jawaharlal Nehru 2. Dr. Rajendra Prasad
2. Dr. B.R. Ambedkar.

2. Union and State Governments

II. Fill in the blanks.

1. Central 2. Sansad 3. 545 4. Governor 5. High court

III. State ' True (✓)' or ' False (✗)' in the brackets.

1. ✗ 2. ✗ 3. ✓ 4. ✓ 5. ✗

IV. Match the following.

1. - c, 2. - e, 3. - a, 4. - b, 5. - d.

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. B 2. A 3. C

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. Rajya Sabha members 2. 245 members
3. Governor appoints the council of Ministers or the State Cabinet at the State level.
4. Supreme court

3. Our National Symbols

II. Fill in the blanks.

1. Jawaharlal Nahru 2. 52 seconds 3. Bankimchandra Chatterji
4. Tiger 5. truth and purity

III. State ' True (✓)' or ' False (X)' in the brackets.

1. ✓ 2. ✓ 3. ✗ 4. ✓ 5. ✗

IV. Match the following.

1. - d, 2. - e, 3. - a, 4. - b, 5. - c

W.B.I. Choose and write the correct letter in the brackets.

1. B 2. A 3. C 4. A

V. Answer the following questions in a word or a phrase.

1. The twenty - four spokes stand for the twenty - four hours of the day.
2. Special occasions and during the National Festivals.
3. Ashoka's lion Pillar.
4. Bull represents hardwork, horse represents loyalty.

VI. Name the following.

1. Emblem 2. Tiger 3. Peacock

